

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 51 • nr. 05 • mei 2015 • € 1,75 • www.sp.nl

Sociale Verzekeringsbank

Servicecentrum PGB

Eendrachtlaan 10

Utrecht

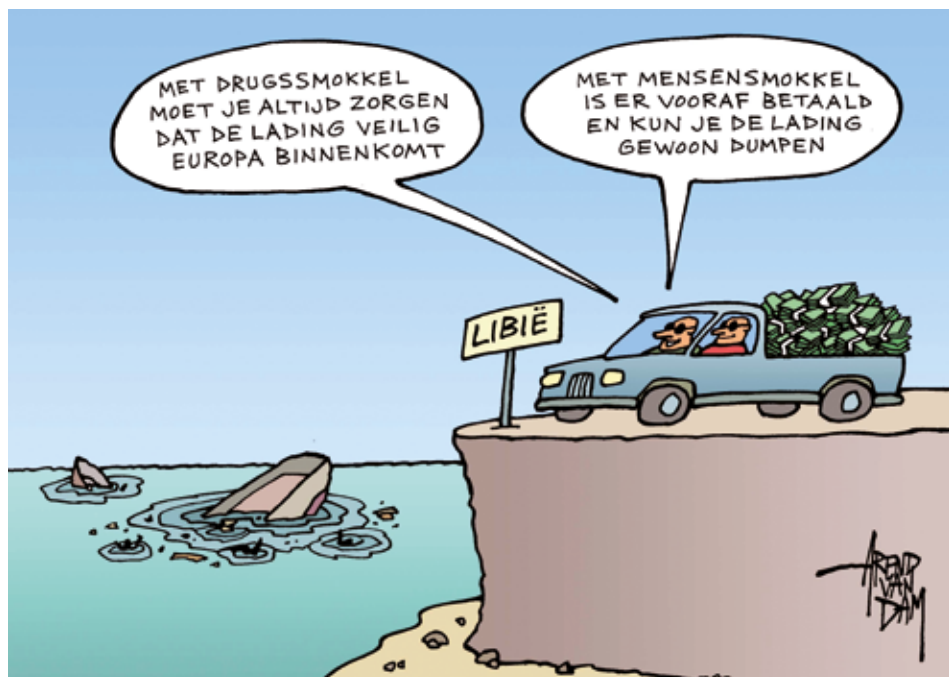

IK KOM M'N GELD HALEN

'BED-BAD-BROOD'-AKKOORD: HET DEUGT NIET EN HET KAN NIET EENS

PROVINCIEBESTUUR: SP IN COLLEGES VAN LIMBURG EN GRONINGEN

Arend van Dam

HERINNERING

31 MEI LEDENDAG

Kom naar de SP-ledendag op 31 mei in Arnhem. Kaarten voor de hele dag, inclusief entree voor Burgers' Zoo, kosten slechts 7,50 euro voor volwassenen en 5 euro voor kinderen van 4 t/m 9 jaar. Kinderen onder de 4 jaar mogen gratis naar binnen.

Bestel snel op spnet.nl

★ ROOD

jong in de SP

**BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID?
SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE
JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!**

7 JUNI: LEDENVERGADERING VAN ROOD

Op zondag 7 juni aanstaande houdt ROOD, jong in de SP, haar eerste ledenbijeenkomst van 2015 in De Moed in Amersfoort. Op deze dag blikken we terug op het afgelopen jaar en kiezen we een nieuw bestuur. Ideeën? Meedenken? Meebeslissen? Meld je snel aan! Dit kan door in te loggen op rood.sp.nl en dan naar 'Intern' te gaan. Daar is ook het concept-jaarverslag over 2014 te vinden. Mocht je nog vragen hebben, aarzel dan niet om contact op te nemen via rood@sp.nl

ROOD zomerschool 2014

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie

Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving

Robert de Klerk, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee

Jan Abbink, Robin Bruinsma,
Suzanne van de Kerk, Ruud Krispijn,
Bas de Meijer, Peter Sas,
Karen Veldkamp

Foto cover Bas de Meijer

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties

Arend van Dam,
Wim Steenhagen

De Tribune op Internet

www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement

€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in

gesproken vorm
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

'Het doel van het bed-bad-brood-akkoord kán niet gehaald worden'

4

SP in provinciebesturen

Limburg en Groningen voorop

6

PGB-chaos

'Heb je geen Twitter? Zit je in de shit.'

10

Jeugdzorg

'Alle ellende is begonnen met de marktwerking'

19

Agressie op het spoor

Als treinreiziger moeten we het zelf maar oplossen

22

- 9 Uitgelicht: eerlijk werk voor boeven
- 16 Rotterdam: Hoe twee vrouwen Vreewijk redden
- 24 Vakbond tegen TTIP
- 28 LinksVoor: Franciscaan in de politiek
- 29 Jan de Wit kijkt Gluckauf

- 13, 14, 15, 26, 27 Nieuws 30 Brieven 31 Puzzel
- 32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Bed, bad en brood

De coalitie van VVD en PvdA gaat gemeenten dwingen – onder dreiging van financiële kortingen – om hun opvangvoorzieningen voor uitgeprocedeerde asielzoekers af te breken. In de vijf grote steden komen nieuwe centra, die als enig doel hebben om mensen zo snel mogelijk op het vliegtuig óf op straat te zetten.

De zoektocht naar een oplossing voor mensen die nu op straat zwerven, eindigt dus met het op straat zetten van nóg meer mensen. Daarmee kan de VVD terecht claimen dat het asielbeleid nog harder is geworden. Niet voor niets noemt het kabinet deze voorzieningen een 'voorfase' voor definitief vertrek vanuit Ter Apel. Er komen geen extra opvangplaatsen bij – zoals de PvdA beweert – maar extra vertrekcentra.

De kritiek op deze plannen is enorm. Gemeenten, kerken, Amnesty International, de VN: er is alleen maar kritiek op deze inhumane oplossing. De PvdA had hier een streep in het zand moeten trekken. Tot hier en niet verder. De waardigheid van mensen is niet onderhandelbaar.

Iedereen begrijpt dat we niet alle migranten een verblijfsvergunning kunnen geven. Daarom is het ook logisch dat je beter organiseert dat mensen die echt terug kunnen daadwerkelijk terug gaan. Maar onder geen enkele omstandigheid gooien we mensen op straat om te slapen in portieken en onder bruggen. In ons rijke land hoeft niemand op straat te slapen en uit de vuilnisbak te eten. Uitgeprocedeed of niet.

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

AKKOORD ILLEGALENOPVANG

‘DAN ZEG IK NEE. NEE.’

Niet effectief. Niet humaan. Dat is het oordeel van Sharon Gesthuizen over het zogenaamde ‘bed-bad-brood-akkoord’ voor illegalenopvang van PvdA en VVD. Achter dat korte oordeel gaat een diepere analyse schuil. Een analyse over cynisme en menselijke waardigheid, over verantwoordelijkheden en over brandhaarden in de wereld, over veiligheid en economie.

NOG EVEN TER HERINNERING: het akkoord van regeringspartijen PvdA en VVD behelst dat tientallen gemeenten hun noodopvang voor illegalen c.q. uitgeprocedeerde asielzoekers moeten sluiten. Opvang zal alleen nog mogelijk zijn in de vijf grootste steden, waar mensen op snelle terugkeer zullen worden voorbereid. Hun keus zal neerkomen op: op het vliegtuig of op straat.

‘Hoe je er ook tegenaan kijkt, of je nou vindt dat iedereen in Nederland moet kunnen

blijven of juist dat alle vluchtelingen weg moeten, het akkoord is niet effectief’, zegt SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen, woordvoerder justitie. ‘Het uitgangspunt ervan is, dat er in korte tijd wordt gewerkt aan terugkeer. Dat betekent dat er bij de mensen om wie het gaat dus een kwartje moet gaan vallen. Dat moet je je eens proberen voor te stellen. Hoe langer hun verblijf in Nederland geweest is, hoe moeilijker dat zal worden. Die mensen zijn bang, natuurlijk. Ik bedoel: zou jij morgen

zorgeloos op het vliegtuig naar Irak stappen? De mensen zullen zich hevig gaan verzetten. Neem van mij aan: die mensen gaan niet eens meer naar de opvang toe! Kortom: het doel van het akkoord wordt niet gehaald, kán niet gehaald worden. Noch wat de PvdA voor ogen heeft, noch wat de VVD wenst.’ Een ander aspect is het humane gehalte. Of beter gezegd: het gebrek daaraan. Gesthuizen: ‘Ik hoor wel eens cynische mensen zeggen: “Asielzoekers kiezen er toch zelf voor om hierheen te komen en onder een brug te gaan slapen”. Dan doe je alsof hun situatie geen probleem is. Maar dat is het wél, je kunt het zien. En aan degenen die zeggen, “dit is niet ons probleem”, zou ik willen zeggen: maar het blijven mensen om wie dit gaat en elk mensenleven is waardevol. Als je dat standpunt verlaat, dan zet je meer op het spel dan je lief is. Als ik lees dat de Lybische kustwacht melding maakt van

Syracuse, Italië - De Italiaanse kustwacht helpt immigranten aan wal, geholpen door vakantiegangers.

aan terugkeer vanaf de straat gaat echt niet werken.'

Volgens Gesthuizen is het voor een doeltreffende aanpak van de vluchtelingenproblematiek nodig dat Europa erkent dat het een belangrijke verantwoordelijkheid hierin heeft. 'We moeten ons afvragen of de interventiepolitiek die bijvoorbeeld in Irak aan de dag is gelegd de juiste is geweest, als je kijkt naar wat er van dat land en ook van Syrië terecht is gekomen. Kijk eens naar wat IS daar aanricht. Landen naar democratie bombarderen? *Think again*, zou ik zeggen. Maar goed, het zal zeker een hele tijd gaan duren voordat zulke bespiegelingen de juiste vruchten gaan afwerpen. Daarom is het belangrijk dat we ons nu realiseren dat de huidige brandhaarden niet meer zo ver weg van ons liggen. Afghanistan, ja, dat is ver weg. Maar Syrië is niet meer zo ver weg. Dat vraagt iets van onze samenleving. Ik begrijp mensen die zeggen: "Ja, maar ik zit zelf al erg moeilijk." Maar dan wijs ik op onze campagne *Er is genoeg voor iedereen*. Leg mij eens uit: hoe kunnen de vluchtelingen die praktisch niets hebben er nu schuldig aan zijn dat anderen weinig hebben? Is het niet logischer om naar de miljonairs te kijken, bijna 200.000 in ons land? Zelfs in de crisis kwamen er tienduizenden miljonairs bij. Zij kunnen wat meer bijdragen aan goede zorg en betaalbare woningen voor iedereen.' Tot slot pleit Gesthuizen voor het investeren in de reddingsmissies op de Middellandse Zee. Bovendien moet Italië geholpen worden, vindt ze. 'Italië moet de vluchtelingen die daar aankomen wel registreren, maar qua opvang bepleit ik zogenaamde *relocation*: ook landen als Portugal, Estland en Polen moeten bereid zijn meer vluchtelingen op te vangen. We moeten met ons allen de schouders eronder zetten. Vol? Hou toch op! Er wonen honderden miljoenen mensen in de EU. Er kunnen makkelijk nog heel wat vluchtelingen opgevangen worden.' •

tekst Rob Janssen

foto AP | Associated Press / Hollandse Hoogte ©

kinderlijkjes die rondrijven op zee, dan zeg ik: nee. Nee.'

Maar wat wil de SP dan? Dat alle vluchtelingen maar naar Nederland moeten kunnen komen en kunnen blijven? 'Nee', zegt Gesthuizen gedicideerd. 'Als SP vinden we weliswaar dat Nederland open grenzen moet hebben. Maar we willen niet iedereen toelaten. We willen dat elke vluchteling zorgvuldig getoetst wordt. Is het iemand die enkel hierheen komt omdat Nederland bijvoorbeeld beter onderwijs biedt dan het land van herkomst of is het een echte vluchteling volgens de VN-uitleg? In dat laatste geval mag diegene blijven. Kijk, wij pleiten natuurlijk voor een humane opvang. Dat is goed voor de vluchtelingen, maar ook voor onze samenleving. Minder illegalen op straat betekent minder overlast en minder gevaarlijke situaties. Ook verklein je op die manier het risico dat zij illegaal aan het werk zouden kunnen gaan, wat negatief uitwerkt op de economie. Maar geen opvang meer bieden, zoals de PvdA en de VVD het nu willen, is contraproductief. Want in feite laat je mensen op straat leven en buiten slapen, terwijl je wil dat ze weggaan. Werken

COLUMN

Het Middellands Massagraf

Op de Middellandse Zee speelt zich een groot menselijk drama af, een drama dat nu al jaren duurt en steeds erger wordt. Het totaal aantal vluchtelingen dat verdronken is, beloopt inmiddels vele duizenden, allemaal afkomstig uit Midden- en Noord-Afrika en het Midden-Oosten.

Zoals water naar het laagste punt stroomt, is het ook een wetmatigheid dat mensen in nood zoeken naar een beter bestaan voor hun kinderen en henzelf. En nood wordt er geleden, veel nood: oorlog, honger, ziekte. De uitzichtloosheid is nog het ergste, er gloort immers geen verbetering aan de horizon. Het is een gekmakende uitzichtloosheid. Het besef dat ook jij maar één keer leeft, maakt je radeloos en redeloos. Alles beter dan initiatiefloos je lot ondergaan: je wilt weg, ten koste van alles. Desnoods met een bootje tegen betaling van een hoop geld de levensgevaarlijke, huizenhoge golven van de Middellandse Zee tegemoet, in de hoop in een betere wereld terecht te komen. Op hoop van zegen.

Zogenaamd om massavernietigingswapens onschadelijk te maken, in werkelijkheid om een eind te maken aan het regime van Saddam Hoessein en het verwerven van zeggenschap over de olievoorraden, besloten de VS en Engeland Irak binnen te vallen. Dat werd het lont in het kruitvat Midden-Oosten. Deze inval is het startsein geworden van een kettingreactie die ons en vooral de mensen daar nu opzadelt met een verscheurd Irak en een uiteengevallen Syrië. Honderdduizenden zijn gedood en een veelvoud daarvan is op de vlucht. Ook in Libië heeft de interventiepolitiek van het Westen desastreus uitgepakt. Het land is tot op het bot verdeeld en geweld is overal aan de orde van de dag, en ook daar heeft IS inmiddels voet aan de grond.

Zie hier de twee belangrijkste oorzaken waarom de Middellandse Zee nu een dodenakker is.

Jan Marijnissen

Unanieme steun in Limburg (links) en Groningen (rechts) voor deelname aan het provinciebestuur.

SP LIMBURG EN GRONINGEN IN COALITIE

‘HISTORISCH!’

Na het daverende succes van de Provinciale Statenverkiezingen in maart, vonden op zaterdag 25 april in Limburg en Groningen de eerste regioconferenties over collegedeelname plaats. Spannend, want in beide provincies bestuurde de SP niet eerder mee. Een simultaanverslag.

LIMBURG - Een historische dag. Tenminste, dat zou het voor Limburg kunnen worden. Voor het eerst zou de SP kunnen gaan toetreden tot het provinciebestuur van de zuidelijkste provincie. De partij won tijdens de Statenverkiezingen twee zetels (van zes naar acht) en werd de derde partij van Limburg, na het CDA en de PVV. Maar een verbond met Wilders' partij ligt voor het CDA niet voor de hand; de vier jaar geleden gesmede coalitie met de PVV struikelde al na een jaar. En dus heeft de SP een belangrijke positie in de beoogde vijfpartijencoalitie van CDA, SP, VVD, D66 en PvdA.

GRONINGEN - Ondertussen, zo'n 250 kilometer naar het noorden, is de sfeer in de prachtige Oude Remise in Bad Nieuweschans opperbest. Daar zijn zo'n negentig SP'ers uit heel Groningen bij elkaar voor hun regioconferentie. Afgetrapt wordt er met opnames van de campagne. Marieke Bootsma uit Bedum: 'Die beelden van de overwinning, ik schiet er weer van vol, het is zo prachtig en goed.' Ook SP'ers van het eerste uur, zoals Hennie Hemmes, zijn er haast stil van. 'Dit is zo'n mooi moment, hier na 28 jaar te staan.'

LIMBURG - Het coalitieakkoord, dat de titel 'In Limburg bereiken we meer' heeft meegekre-

gen, behelst een aantal opvallende punten. Zo wordt van de gedeputeerden een 'activistische houding midden in de samenleving' verwacht. Ook gaat de provincie 'geen specifiek beleid dat schaalvergroting in de veeteelt stimuleert' meer voeren; een nieuw ngb (nieuw gemengd bedrijf – zie Tribune april) is uit den boze 'totdat alle aspecten objectief zijn geëvalueerd'. In plaats daarvan komt er meer aandacht voor familiebedrijven in de land- en tuinbouw. Ook gaat Limburg snel beginnen met een grootschalige provinciebrede asbest-saneringsoperatie. Plus dat de focus sterker dan ooit op grensoverschrijdende ontwikkelingen

Daan Prevoo en Marleen van Rijnsbergen.

gelegd wordt. En ook opvallend: in het akkoord keert één zinnetje meerdere malen terug: 'Economische structuurversterking kan niet zonder sociale structuurversterking.'

Niettemin worden er in theaterhotel de Oranjerie in Roermond door de afgevaardigden van de lokale afdelingen kritische vragen gesteld. Van 'Is de Oostelijke Mijnstreek wel voldoende in beeld?' (afdeling Heerlen) tot 'Waarom staan er zoveel foto's in het coalitieakkoord?' (Landgraaf); van 'Ligt de aandacht niet te veel bij de plattelandsgemeenten?' (Maastricht) tot 'Hoe wil de

provincie met haar grensoverschrijdende ambities wat gaan betekenen voor mensen die aan de ene kant van de grens wonen en aan de andere kant werken?' (Gennepe). En bij een enkele afdeling toch ook de koudwatervrees: is er echt voldoende wederzijds vertrouwen onder de nieuwe coalitiepartners? Namens het SP-onderhandelingsteam nemen Daan Prevoo en Marleen van Rijnsbergen ruim de tijd om alle vragen te beantwoorden. Ja, alle delen van Limburg zijn in beeld. Ja, onderlinge sfeer en vertrouwen waren uitstekend tijdens de onderhandelingen. Ja, grenspendelproblematiek verdient en heeft de aandacht van de

provincie. Waarmee ze de laatste bedenkingen en onzekerheden weten weg te nemen. De afgevaardigden stemmen uiteindelijk unaniem in met het coalitieakkoord. Even eensgezind wordt steun uitgesproken aan Daan Prevoo en Marleen van Rijnsbergen als nieuwe gedeputeerden. Een unicum; zij zijn het eerste SP-tweetal in een provinciaal college. Bram Schaminée zal de nieuwe acht koppige Statenfractie gaan leiden.

GRONINGEN - Na een maand van intensief onderhandelen is het de SP gelukt om samen met CDA, ChristenUnie en D66 tot een akkoord te komen. Fractievoorzitter

Daan Brandenburg, afdelingsvoorzitter van de SP in de stad Groningen, aan het woord tijdens de regioconferentie.

Sandra Beckerman is dolblij: 'Zoveel onderhandelen was heel zwaar, maar we wilden het per se want zonder nieuw college mogen we juridisch niets, terwijl er zoveel gaande is rondom de gaswinning.'

Wat hielp was dat de SP het voortouw kon nemen bij de onderhandelingen als grootste partij in Groningen. Die verkiezingsoverwinning is volgens Beckerman vooral te danken aan de kracht van de afdelingen. 'We hebben

door: daar is nog in negentien gemeentes een SP-wereld te winnen.

Van gemeentelijke herindelingen die niet meer door de provincie Groningen opgedrongen zullen worden tot oplossingen voor de gaswinningsproblemen en compromissen over megastallen. Ondanks de korte voorbereidingstijd – het collegeakkoord werd donderdagavond pas bekend – blijken de aanwezige SP'ers goed op de hoogte te zijn.

Opvallend zijn de oproepen die aanwezige SP'ers aan zichzelf doen. Bijvoorbeeld Jimmy Dijk uit Groningen: 'We hebben nu eindelijk een provinciebestuur dat ook de gaskraan wil terugdraaien, maar dat betekent niet dat wij kunnen verslappen. Wij moeten nog steeds als Groningers naast de Groningers staan.' Een oproep die van harte ondersteund wordt door Eelco Eikenaar, de beoogd gedeputeerde. 'We kunnen het meeste bereiken als we samen de druk hoog houden. Samen kunnen we het succes dat we nu al hebben geboekt voortzetten en verzilveren.' Men is zo blij met het collegeakkoord en Eikenaar als beoogd Gedeputeerde, dat de zaal maar liefst drie keer unaniem steun uitspreekt. Een keer 'om te oefenen', een keer officieel, door de 55 aanwezigen met stemrecht, en dan nog één keer met alle aanwezigen. Gewoon omdat het zo leuk is en omdat zo iedereen mee kan doen met dit historische moment.

LIMBURG - Ongeveer tegelijkertijd steekt Daan Prevoo in Roermond buiten een sigaretje op. 'Er valt heel wat van me af', zegt hij opgelucht. Want ja, de Limburgse regioconferentie mag – net als de Groningse – unanieme steun hebben uitgesproken, van tevoren weet je het maar nooit. Democratie is en blijft spannend. ●

tekst Rob Janssen en Jola van Dijk
foto's Limburg Jan Abbink
foto's Groningen Ruud Krispijn

'Kameraden, we hebben driekwart van ons verkiezingsprogramma binnengehaald'

nu twee keer zoveel afdelingen als vier jaar geleden. De woede over de gaswinning heeft geholpen, maar je ziet vooral verschillen tussen waar de SP actief is en waar niet. Zuidhorn is zo'n voorbeeld. Nu daar een ledenwerkgroep is, zijn we de derde partij geworden. Dat biedt hoop voor de volgende verkiezingen want er zijn nog elf Groningse gemeentes zonder actieve SP-afdeling.' In Limburg dringt rond die tijd hetzelfde besef

Tot kritische vragen leidt dat overigens niet, wel tot veel complimenten. De Groningse SP'ers hebben dan ook bijzonder weinig om over te klagen, zoals al blijkt uit de openingsspeech van Beckerman: 'Kameraden, we hebben driekwart van ons verkiezingsprogramma binnengehaald in het collegeprogramma. We hebben dus niet alleen een historische overwinning geboekt, we hebben ook een historisch akkoord gesloten.'

WERKEN VOOR JE BOTERHAM

Staatssecretaris Dijkhoff wil van mensen in detentie 16 euro per dag vragen als bijdrage aan de kosten. Maar dat verdienen zij op dit moment met het werken in een gevangenis nog niet in een week. SP-Tweede Kamerlid Nine Kooiman vindt dat gedetineerden het minimumloon moeten krijgen. Met het verdiende geld kan dan de bijdrage betaald worden. Kooiman: 'Daarnaast voorkom je dat we mensen na hun gevangenisstraf met schulden de straat op sturen. Uit onderzoek blijkt dat het hebben van schulden een van de grootste factoren is om weer op het criminele pad te belanden.'

foto Suzanne van de Kerk

foto Jola van Dijk

PGB-CHAOS

‘WE GAAN ONS GELD HALEN’

Wat kun je als chronisch zieke nog doen als je zorgverlener – ondanks meerdere telefoontjes, brieven en toezeggingen – al sinds 1 januari niet betaald is? De 75-jarige Mientje Ernste uit Nijmegen zag geen andere mogelijkheid meer dan verhaal halen bij het hoofdkantoor van de Sociale Verzekeringsbank. Op naar Utrecht.

MET EEN PERSOONSGEBONDEN BUDGET (pgb) kunnen chronisch zieken en gehandicapten al jaren zelf hun zorg organiseren. ‘Tot afgelopen januari ontvingen pgb-houders daarvoor zelf geld en dat moesten ze zelf uitgeven en verantwoorden’, vertelt SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten. ‘Dan kregen ze ineens heel veel geld, wat weleens verkeerd besteed werd en dan terugbetaald

Jan Verpoorten (l) en Mientje Ernste (m) praten na thuiskomst met Wilma Verpoorten-Ter Horst (r) bij over het heuglijke nieuws dat de SVB die avond nog het geld over zal maken.

zo in de gaten houden of zorgverleners wel een fatsoenlijk loon krijgen. Als SP waren we er dus eigenlijk altijd voor, maar bij de invoering zijn zoveel risico's genomen dat er nog veel meer problemen zijn ontstaan. Dat had nooit mogen gebeuren.'

Fout op fout

Wat die nieuwe problemen inhouden? Tienduizenden zorgverleners worden niet betaald, of krijgen bijvoorbeeld het tienvoudige overgemaakt, of de helft. Een foutje maken kan, maar bij de SVB wordt sinds 1 januari fout op fout gestapeld. De 75-jarige Mientje Ernste uit Nijmegen kan er helaas van meepraten. Vanwege onder meer reuma en longemfyseem durft ze al jaren niet meer alleen naar buiten. 's Nachts kan ze niet

'Blijkbaar moet je een journalist meenemen, of handig zijn met Twitter, omdat je anders in de shit raakt'

slapen van de pijn en ze krijgt thuiszorg en huishoudelijke hulp. Haar schoondochter Wilma Verpoorten-Ter Horst zorgt al 27 jaar voor alle huishoudelijke taken. De betaling daarvan liep altijd goed. Voor zo'n 200 euro netto per maand werkt Verpoorten-Ter Horst 5 uur per week voor haar schoonmoeder. Ander werk heeft ze niet, want ze zorgt ook nog voor een zoon die thuis woont wegens schizofrenie. Haar echtgenoot Jan Verpoorten werkt bij de sociale werkplaats, dus komen ze iedere maand financieel maar net uit. Het is voor het gezin dan ook een absolute ramp dat Verpoorten-Ter Horst halverwege april nog altijd niets betaald heeft gekregen van de SVB sinds 1 januari. Verpoorten: 'We hebben al geld moeten lenen van onze andere zoon, om de huur te kunnen betalen en te voorkomen dat we een boete krijgen omdat de belasting niet op tijd betaald is.'

Verhaal halen

Ondanks meerdere telefoontjes, brieven en zelfs toezeggingen dat het geld er echt aan

komt, komt de SVB maar niet daadwerkelijk over de brug. Angelique Hummel en André de Haas van de Nijmeegse SP-hulpdienst staan het gezin inmiddels anderhalve maand bij, maar komen er ook niet doorheen. Verpoorten: 'Terwijl die zich echt niet af laten schepen. Maar de laatste weken zijn ze bij de SVB al onze telefoontjes zelfs zo beu dat ze alleen nog maar de pgb-houder te woord willen staan.' Ernste: 'Maar als ik het allemaal zelf kon, had ik al die hulp toch helemaal niet nodig? Ik vind het zo vervelend voor ze!' Het gezin en de medewerkers van de hulpdienst zien geen andere mogelijkheid meer dan naar het hoofdkantoor van de SVB in Utrecht te gaan, om verhaal te halen.

Weggestuurd; of toch niet?

Verpoorten-Ter Horst kan uiteindelijk zelf niet mee, omdat haar vader plotseling naar het ziekenhuis moet. Dinsdagochtend 14 april vertrekt daarom een delegatie bestaande uit de PGB-houder, de echtgenoot van de zorgverleenster en twee SP-hulpdienstmedewerkers naar het Servicecentrum PGB aan de Eendrachtlaan in Utrecht. Bij aankomst wordt de groep direct weggestuurd door de beveiliging, want je blijkt alleen langs

moest worden. Dat leidde nog weleens tot problemen. Dat is een van de redenen dat sinds 1 januari van dit jaar het pgb niet meer op rekening van de pgb-houder wordt gestort, maar via de SVB loopt, de Sociale Verzekeringsbank. Die behoort dan, in opdracht van pgb-houders, de zorgverleners uit te betalen. Deze verandering lost die oude problemen op. Bovendien kunnen we

te kunnen komen als je een afspraak hebt. Bovendien blijkt de locatie die op de brieven van het SVB aan Ernste nog als bezoekadres werd aangegeven, inmiddels niet meer bezocht te mogen worden. Het Servicecentrum PGB zou verplaatst zijn omdat er te veel boze pgb-houders en zorgverleners verhaal kwamen halen, dus moet de hele delegatie naar een andere SVB-locatie of zelfs onverrichter zake terug naar Nijmegen. Totdat blijkt dat er ook nog een Tribunereditriceur en een fotograaf bij zijn. Dan worden een communicatiemedewerker, een directeur en iemand van het 'Rapid Response Team' opgetrommeld en wordt de delegatie ineens toch te woord gestaan. Fotograaf Bas de Meijer blijkt, toevalligerwijs, het Rapid Response Team al te kennen. De Meijer: 'Mijn gehandicapte zoontje heeft zelf ook een pgb. Ook die betalingen door het SVB liepen begin dit jaar verkeerd.' In plaats van de huidige zorgverlener, kreeg zijn vorige zorgverlener uitbetaald. Net zoals deze mensen kwam De Meijer er telefonisch niet doorheen, totdat hij daar op Twitter een berichtje met de toe-

De 75-jarige Mientje Ernste is met haar complete pgb-administratie in een plastic tasje naar Utrecht afgereisd om het achterstallige geld voor haar zorgverleenster te halen bij de SVB.

foto Bas de Meijer

voeging #PGBalarm over plaatste. 'Ik werd binnen de kortste keren gebeld door de SVB en het probleem werd meteen opgelost door het Rapid Response Team.'

Hand in eigen boezem?

Een uur later komt de groep zichtbaar opgelucht naar buiten. Verpoorten: 'Ze hebben beloofd het geld vandaag nog over te maken! Als het goed is, staat het morgenmiddag al op onze rekening. En dan ook meteen het geld over april.' Ook de hulpdienstmedewerkers vonden het een prettig gesprek, waarbij de SVB niet te beroerd was om de hand in eigen boezem te steken. De Haas: 'Ze zeiden uit zichzelf dat de SVB steken had laten vallen, dat er op een gegeven moment 25.000 ongelezen mails waren en dat ze te maken hebben met ondercapaciteit. In ons geval zou er iets zijn misgegaan tussen de afdeling die betalingen voorbereidt en de afdeling die ze uitvoert.' Eenmaal weer

terug in Nijmegen zijn Ernste en Verpoorten helemaal op en hebben ze hoofdpijn, maar ze praten Verpoorten-Ter Horst natuurlijk wel meteen bij over het heuglijke nieuws. Verpoorten-Ter Horst: 'Wat een opluchting!' Ernste: 'Het was me het dagje wel. Ik ben al tien jaar niet meer buiten Nijmegen geweest. Als ze maar betalen, dat is het belangrijkste.' De volgende dag stellen ze tevreden vast dat het geld inderdaad op hun rekening staat. Verpoorten is zo blij dat hij met een taart langsgaat bij de hulpdienst.

Of toch niet?

Blijkbaar helpt het dus om met een journalist langs te gaan bij de SVB, al is dat volgens de persvoorlichter van de SVB niet nodig. Werner van Bastelaar, persvoorlichter bij de SVB: 'Onze excuses, we proberen de problemen die er zijn echt op te lossen. Zo hebben we bijvoorbeeld de telefonische bereikbaarheid uitgebreid. Ik begrijp dat deze zaak in

middels is opgelost, maar betreurenswaardig dat het zo ver heeft moeten komen. We hebben weleens vaker pgb-houders op bezoek gehad in Utrecht en die staan we dan netjes te woord.' Van Bastelaar herkent het verhaal van weggestuurd worden dus niet, evenmin als het verhaal over 25.000 ongeopende mails. 'In het begin is het gewoon niet goed gegaan, daar ben ik heel eerlijk over. Nu zie je dat het steeds beter gaat lopen, maar 25.000 ongeopende mails? Dat zou absurd zijn! Daarmee laat je de budgethouder en de zorgverlener in de kou staan en dat willen we niet. Er zijn geen ongeopende mails. Het duurt alleen 5 tot 10 werkdagen voordat zaken verwerkt zijn. We hebben geen ondercapaciteit.' De medewerker die de uitspraken over ondercapaciteit en 25.000 ongeopende mails gedaan zou hebben, is niet bereikbaar voor commentaar.

Vol gas

Leijten heeft de pgb-chaos vanaf het begin aangekaart en is dan ook heel duidelijk in haar reactie op het verhaal van mevrouw Ernste. 'Stuitend! In de Tweede Kamer krijgen we van verantwoordelijk staatssecretaris Van Rijn te horen dat alles de goede kant op gaat, maar de vereniging voor budgethouders Per Saldo meldt ons dat zij nog dagelijks honderd mensen aanmelden bij het Rapid Response Team en dat er een werkachterstand van zo'n 20.000 declaraties was. We weten dat er mensen zijn die nu al vier maanden niet betaald zijn. Dan krijg je serieuze problemen met je huisbaas of hypotheekverstrekker. Jezelf met al je kwetsbaarheid laten portretteren in de media gaat voor heel veel mensen een grens over. Maar blijkbaar moet je die mediacontacten hebben, of handig zijn met Twitter, omdat je anders in de shit zit. Dat kan echt niet.' Het is volgens Leijten extra pijnlijk omdat deze hele situatie voorkomen had kunnen worden. 'Van Rijn is van tevoren gewaarschuwd. Hij had met alle begrip de verandering uit kunnen stellen, maar in plaats van op de rem te trappen is hij vol op het gas gaan staan.' Voor Leijten is de maat vol, dus heeft ze een motie van wantrouwen ingediend. 'Hij heeft al zo vaak beloftes gedaan, maar zijn noodscenario's werken niet en de chaos wordt alleen maar groter. Hij weigert naar door ons geopperde oplossingen te kijken en heeft informatie voor de Kamer achtergehouden. Daarom vertrouwen we hem niet meer op dit dossier. Volgens mij gaat hij niet voor een oplossing zorgen, hij is zelf het probleem.' ●

tekst Jola van Dijk

VROEG OF LAAT

> ONTSLAGVERGOEDING VOOR FLEXWERKERS

OP 18 FEBRUARI 2014 is de Tweede Kamer akkoord gegaan met de Wet werk en zekerheid (Wwz). De wet is ingediend door minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en brengt tegelijkertijd 'versoepeling' van het ontslagrecht, versoering van de WW en meer zekerheid voor mensen met een flexibel arbeidscontract. Voor mensen met een tijdelijk contract betekent dit dat zij, vanaf 1 juli 2015, eerder aanspraak kunnen maken op een vast contract: niet na drie jaar, zoals nu, maar al na twee jaar.

Tijdens het Kamerdebat van 12 februari 2014 heeft SP-Kamerlid Paul Ulenbelt (foto) al gewaarschuwd dat door de nieuwe wet werkgevers hun uitzendkrachten nog eerder zullen ontslaan, om ze maar geen vaste contracten te hoeven bieden. *'Ik vraag me af, nu de periode van drie jaar wordt verkort naar twee jaar, wat er gebeurt met de kassières en vakkenvullers in de supermarkten. Moet ik niet vrezen, en moeten deze mensen niet vrezen, dat zij in plaats van na drie jaar nu na twee jaar op straat staan?'*

Om dit tegen te gaan, stelde Ulenbelt voor om de ontslagvergoeding voor mensen met tijdelijke contracten aan te passen. In de huidige situatie krijgen alleen mensen met contracten van minimaal twee jaar een

foto Sander van Oorspronk

ontslagvergoeding. Door ook voor mensen met contracten vanaf zes maanden een ontslagvergoeding in te stellen, worden werkgevers ontmoedigd om flexwerkers vroegtijdig te ontslaan en gestimuleerd om werknemers eerder een vast contract te bieden. Het voorstel van Ulenbelt heeft helaas niet genoeg stemmen gekregen in

de Tweede Kamer. Onder meer de PvdA, de partij van Asscher, stemde tegen.

De Volkskrant berichtte op 9 april jl. dat bedrijven massaal uitzendkrachten ontslaan om te voorkomen dat ze mensen een vast contract moeten aanbieden of de wettelijke ontslagvergoeding moeten betalen. De ontslaggolf treft waarschijnlijk meer dan duizend uitzendkrachten. Bijvoorbeeld bij de ING worden er doelbewust zo'n 275 uitzendkrachten voortijdig ontslagen, zo blijkt uit een uitgelekte notie van de ING-top. Minister Asscher reageert woedend: 'Wat is de moraal van een bank die een salarisverhoging voor de top verdedigt die in de miljoenen loopt en tegelijk de kwetsbaarste werknemers iedere zekerheid wil onthouden? Is dat uit te leggen aan medewerkers? Aan klanten?' Op Twitter reageert Ulenbelt als volgt op de krokodillentranen van de minister: 'Neemt Lodewijk Asscher nu de voorstellen van SP wel over? Dan was massaontslag van uitzendwerkers voorkomen. Waar moraal ontbreekt moet de wet gelden.'

De SP is er vaak vroeg bij om gevolgen van beleid te voorzien en problemen te signaleren. Vroeg of laat komen andere partijen in de Tweede Kamer erachter dat onze analyse klopt.

> VAN BOMMEL: 'HALVEER DE EUROPESE BEGROTING'

In het Nederlands Dagblad pleit SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel ervoor dat Nederland het voorzitterschap van de Europese Unie in 2016 gebruikt om een eind te maken aan het verspillen en rondpompen van geld.

Voor het twintigste jaar op rij heeft de Europese Rekenkamer de verantwoording van de Europese uitgaven afgekeurd, vanwege het hoge foutenpercentage (4,7 procent, ofwel bijna zeven miljard euro). Het gaat dan bijvoorbeeld om subsidies die voor het midden- en kleinbedrijf bestemd zijn, maar terechtkomen bij bedrijven die eigendom zijn van multinationals. Van Bommel: 'Afgelopen week nog zei minister Plasterk dat hij Europese landbouwsubsidies het liefst zou zien verschuiven naar stedelijke ontwikkeling. Hij sprak de ambitie uit dat Nederlandse steden zich kunnen meten met de wereldtop. Maar waarom zouden dergelijke

prestigeprojecten gesubsidieerd moeten worden met Europees geld?

Dat geldt overigens voor talloze andere projecten die EU-subsidie ontvangen. Zo maakt Nederland gebruik van een subsidie voor schoolfruit, terwijl het officiële standpunt is dat schoolfruit een nationale zaak is. En wat te denken van de spookvliegvelden die Polen liet bouwen voor een Europees prijskaartje van 100 miljoen? De meerjarenbegroting voor de EU voor 2014-2020 bedraagt 960 miljard. Nederland draagt daar jaarlijks ongeveer zeven miljard aan bij.

Landbouwsubsidies en het verbeteren van de concurrentiekracht vormen twee van de zwaarste kostenposten. Daar valt echter veel op af te dingen. Zo gaat er weinig geld naar kleine bedrijven. Het Europese landbouwbeleid belemmert de concurrentiekracht van Afrikaanse boeren. Een deel

van het geld voor achterstandsregio's komt terecht in relatief rijke lidstaten. Winstgevende multinationals zoals ING, Unilever en Philips strijken miljoenen op om de werkgelegenheid in arme regio's te stimuleren. Dit rondpompen van geld moet stoppen. Het is ineffectief en bovendien komt het geld vaak in verkeerde handen terecht.

Om fraude een halt toe te roepen wil de Europese Commissie nu een Europees Openbaar Ministerie oprichten. Maar daarmee wordt de justitie van nationale staten opzij gezet. Er is een veel effectievere oplossing: halveer de meerjarenbegroting en beperk de fondsen tot de armste lidstaten van Europa en tot grensoverschrijdende projecten die helpen bij innovatie. Zo komt het geld terecht waar dit het hardste nodig is, wat het draagvlak voor Europa ten goede komt.'

> SLUITING HUISARTSENPOST BITTERE PIL

De SP in het Gelderse Zevenaar voert actie voor het 24 uur per dag openhouden van de huisartsenpost. De overkoepelende Huisartsendienst heeft besloten om de post bij het ziekenhuis in Zevenaar in de nacht te sluiten. Dat betekent dat inwoners van Zevenaar 's nachts naar Velp moeten, ruim 10 kilometer verderop. SP Zevenaar vreest dat de nachtsluiting daarbovenop een voorbode is van volledige sluiting van de huisartsenpost.

Brandbrief

Met SP-afdelingen in de buurt (Duiven, Rijnwaarden en Westervoort) heeft SP Zevenaar een brandbrief gestuurd naar de lokale wethouders om te waarschuwen voor de gevolgen van de afbraak van de zorgvoorzieningen in de buurt. Ook togen

foto Ed van der Schaft ©

SP'ers met een enorme bittere pil naar de Huisartsendienst om aandacht te vragen voor de zorgen van de mensen in Zevenaar

(foto). Volgens de Zevenaarse fractievoorzitter Ed van der Schaft is dit het begin van een reeks acties.

> TINY KOX: 'STOP SANCTIES, GA PRATEN!'

Na een jaar van zinloze sancties over en weer, moeten Rusland en de overige landen van Europa weer met elkaar gaan praten. Alleen zo kan de spanning op het continent verminderen en wordt de kans op een nog grotere crisis verkleind. Dat zei SP-senator Tiny Kox eind april in Moskou. Hij sprak daar als voorzitter van Verenigd Links in de Raad van Europa, op een internationale conferentie van de Russische sociaaldemocratische partij Rechtvaardig Rusland.

Kox wil dat het Russische parlement weer normaal gaat deelnemen aan het werk van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa in Straatsburg. De Russen schortten hun activiteiten op nadat hen het stemrecht was ontnomen als sanctie voor de annexatie van de Krim door Rusland, in het voorjaar van 2014. Kox: 'Die annexatie is een schending van het internationaal

recht, wat voor excuses president Poetin en anderen daar ook voor bedenken. Maar het heeft weinig zin om als straf daarvoor de parlementaire diplomatie tussen Rusland en de rest van Europa te bevriezen.' Kox: 'Zeker in tijden van crisis kunnen wij, parlementariërs, ons niet veroorloven te zwijgen. De gebeurtenissen in Oekraïne, waar democratie, de rechtsstaat en de mensenrechten zwaar onder druk staan, eisen dat we met elkaar praten. Dat geldt ook voor de tragedie in de Middellandse Zee, de oorlogen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika, de vele bevroren conflicten in Europa en de sociale, de energie- en de klimaatcrisis die ons bedreigen.'

Lessen uit de oorlog

In zijn toespraak plaatste Kox de oplopende spanning in historische context: 'In plaats van confrontatie hebben we dialoog nodig om de vrede te beschermen. Dat zijn

we, zeventig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, verplicht aan al diegenen die toen hun leven voor onze vrijheid gegeven hebben in de strijd tegen het fascisme.' Op 9 mei herdenkt heel Rusland het einde van die oorlog, waarin miljoenen Russen het leven lieten. Volgens de SP-senator moet de wereld Rusland dankbaar zijn voor die grote opoffering in de Tweede Wereldoorlog. 'Maar,' zo zei hij tegen Russische politici en wetenschappers, in een aansluitende workshop over lessen uit de oorlog: 'Rusland moet in de huidige crisis ook nadenken over de door haar gemaakte fouten. Het volstaat niet om te wijzen op de fouten van de Europese Unie, de NAVO en Amerika.'

In juni evalueert de parlementaire assemblee van de Raad van Europa de aan Rusland opgelegde sancties.

DE THUISZORG OP DE RAILS

'Het is onacceptabel dat er grote verschillen tussen gemeenten zijn in de zorg die mensen kunnen krijgen en absurd dat je in ons land naar de rechter moet om de zorg te krijgen die je hard nodig hebt. Vervuiling, verarming en vereenzaming van ouderen is aan de orde van de dag. Er moet nu ingegrepen worden.' SP-fractievoorzitter Emile Roemer en SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten zijn daarom met een initiatiefnota gekomen om een gemeentelijk basispakket van thuiszorg, dagbesteding en mantelzorgondersteuning te garanderen.

Waar je ook woont:
recht op thuiszorg
en dagbesteding

Eerlijk loon voor
zorgmedewerkers

Professional en
cliënt bepalen
welke zorg nodig is

Einde aan de
bureaucratie

> ARMOEDEBESTRIJDING IN SP-STIJL

Als je in een coalitie bestuurt, kun je niet alles binnenhalen. In Amsterdam is de SP op het gebied van armoedebestrijding een heel eind gekomen. SP-wethouder Arjan Vliegthart (foto) kon een plan voor de komende vier jaar presenteren met elk jaar maar liefst 20 miljoen extra om de armoede in Amsterdam tegen te gaan.

Een greep uit de maatregelen: Amsterdamse minima krijgen een gratis aanvullende zorgverzekering en er komen veel extra's voor kinderen die opgroeien in armoede. Zij kunnen met de Stadspas naar de film of het museum en krijgen een bijdrage voor lidmaatschap van een sportclub. Kinderen met arme ouders kunnen gratis zwemmen en krijgen een gratis ov-abonnement. Zelfs een laptop is mogelijk, als ze naar de middelbare school gaan. De stadspas

wordt uitgebreid, er komt extra geld om jongeren lid te maken van een sportvereniging en oudere minima kunnen gratis gebruik maken van het ov.

Werkende armen

Ook zzp'ers en werkenden die het moeilijk hebben, komen aan bod. De grens om gebruik te kunnen maken van armoedevoorzieningen wordt verhoogd van 110 procent van het sociaal minimum naar 120 procent. Ook komen er kortingen op opleidingen voor deze groep. Een bijdrage in de kosten voor administratieve hulp voor zzp'ers is ook deel van het plan van Vliegthart.

Vliegthart is blij dat hij met deze plannen kan bijdragen aan de kansen voor kinderen, werklozen en armen: 'Heel veel

foto Bas Staffelsen

mensen zijn zelfredzaam. Tegelijkertijd, mensen die tussen de wielen terecht dreigen te komen, daar moet je niet tegen zeggen: staat u zelf maar op. Omdat de oorzaken en gevolgen van armoede divers zijn heeft het plan een groot aantal maatregelen, met als uitgangspunt dat armoede niet mag leiden tot achterstand en uitsluiting. In Amsterdam is geen plek voor armoede en iedereen moet mee kunnen doen, onafhankelijk van de dikte van je portemonnee.'

> 'NIET HET AFVOERPUTJE VAN DE VS'

'Nederland moet niet willen dienen als afvoerputje van illegaal gevangen gehouden terreurverdachten,' stelt SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel in reactie op een Amerikaanse oproep gevangenen van Guantánamo Bay op te vangen. 'Ten eerste levert overname van gevangenen geen verandering van het Amerikaanse beleid op om terreurverdachten buiten het internationaal recht gevangen te houden. Ten tweede resulteert overname van gevangenen slechts in een gedeeltelijke oplossing

en zeker niet in sluiting van Guantánamo Bay. Tientallen gevangenen worden door de VS te gevaarlijk geacht voor overplaatsing. De verwachting is voorsnog dat zij de rest van hun leven vast blijven zitten in deze uitwas van de Amerikaanse 'oorlog tegen het terrorisme'. Ten derde leidt een discussie over opname van gevangenen af van de vraag of de Amerikaanse buitenrechtelijke aanpak van het terrorisme wel effectief is. Obama wil dan misschien wel af van illegale detentie, in de praktijk heeft

hij het slechts vervangen door illegale *targeted killings* waarbij verdachten zonder aanklacht of veroordeling vanuit de lucht gedood worden. In plaats van soebatten over de opvang van enkele Guantánamo-gevangenen, kan Nederland zich internationaal beter sterk maken voor een einde aan deze en andere illegale Amerikaanse praktijken.'

sp.nl/Pae4a

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

DE HALVE WAARHEDEN VAN 'BRUSSEL'

'Brussel' is meester in het vertellen van halve waarheden. Toen in de jaren negentig besloten werd een 'interne markt' op te zetten, wisten maar weinig mensen wat dit betekende. Toch ging bijna iedereen akkoord. Nu, vierduizend wetten verder, weten we dat de interne markt veel meer is dan het afbreken van wat handelsbelemmeringen tussen de lidstaten: niet langer Den Haag, maar Brussel bepaalt nu de rechten van consumenten. Ook de voorschriften over voedsel- en productveiligheid, grensoverschrijdende arbeid, ja, zelfs de manier waarop wij onze publieke diensten

inrichten, dat alles maakt onderdeel uit van de interne markt en dus van Europese wetten.

Hetzelfde gebeurde bij de invoering van de euro: die zou handig zijn omdat je op vakantie in Europa geen geld meer hoeft te wisselen, maar niemand vertelde erbij dat lidstaten hun nationale begroting ter goedkeuring aan Brussel zouden moeten voorleggen. Toch is dat wat er nu gebeurt.

Hetzelfde patroon herhaalde zich bij TTIP, het verdrag waarbij de EU een gemeenschappelijke markt wil ontwikkelen met de VS. Tot voor kort werd het echter neergezet als een onschuldig handelsverdrag.

De rij voorbeelden van halve waarheden is nog veel langer. Het is altijd een beproefde tactiek geweest van de Europese Commissie: als je weet dat burgers Brussel niet machtiger willen maken, dan presenteer je een voorstel klein, ook al weet je van tevoren dat de gevolgen op den duur groot zijn. Als Europese fractie zijn we nog steeds de waakhond van de SP in Brussel: we blijven al die halve waarheden doorprikken, net zolang totdat er een einde komt aan deze vorm van misleiding.

DE ODYSSEE VAN RIA EN NETTY

SLOOP, WIJ ZIJN TEGEN!

In Rotterdam zijn Ria Schuiling en Netty van den Ende vorige maand onderscheiden met de prestigieuze Erasmusspeld. Met hun jarenlange strijd voor behoud van het tuindorp Vreewijk zijn ze sterker gebleken dan de sloophamer.

Netty van den Ende, burgemeester Aboutaleb en Ria Schuiling.

‘OOIT OVERWOOG IK om een cursus spreken in het openbaar te gaan volgen. Maar nadat ik in Den Haag tijdens een commissievergadering had ingesproken, kwam toenmalig SP-Kamerlid Paulus Jansen naar me toe. Zegt ie: “Prima woordvoerder ben jij, zeg.” Toen besefte ik, dat het wel goed komt als je ergens met je hart achter staat. Dus die cursus heb ik maar laten zitten.’ Ria Schuiling vertelt over de strijd alsof het een groot avontuur is. En eigenlijk is het dat ook. Samen met Netty van den Ende vocht ze bijna tien jaar lang voor het behoud van de Rotterdamse wijk Vreewijk. De odyssee voerde het tweetal langs wethouders, directeuren, architecten, ministers, Kamerleden en hoogleraren.

Knipooog contra lange tenen

Wie rondloopt in Vreewijk, ook wel tuindorp Vreewijk genoemd, waant zich niet midden in een metropool als Rotterdam. Het is er rustig, ruim en groen. Hier en daar doet de wijk bijna dorps aan. Ruim honderd jaar geleden werd de wijk gesticht door de NV Eerste Rotterdamse Tuindorp, met als doel: “Het stichten en exploiteren van een of meer tuindorpen, bijzonderlijk ten behoeve van de minder goegede bevolgingsklasse.” Sinds jaar en dag wordt Vreewijk navenant bevolkt. En dat moest anders, leek woningcorporatie Com.Wonen zo’n tien jaar geleden te denken. Ria Schuiling vertelt: ‘Eerst werd het plan op tafel gelegd om 85 wonin-

gen te slopen. Daarna 1400. De nieuwbouw moest bestaan uit 80 procent koop- en nog maar 20 procent huurwoningen. Com.Wonen motiveerde dat door te zeggen dat de woningen niet meer voldeden. Maar het waren niet de woningen die volgens Com.Wonen niet meer voldeden; het waren de bewoners. Vreewijk ligt namelijk op een zogenaamde A-locatie, als je begrijpt wat ik bedoel.’ Het nieuws over de sloopplannen sloeg begrijpelijkerwijs bij de bewoners in als een bom. En bepaald niet alleen bij de bewoners. Netty van den Ende: ‘Ik heb gewoon de telefoon gepakt en ben allerlei mensen en organisaties gaan bellen. In de wetenschap dat Vreewijk een bijzondere historie heeft en qua architectuur en aanleg uniek is, legde ik contact met de nazaten van de oprichters van Vreewijk. Veelal hun kleinkinderen, ja. Ook instanties voor cultureel erfgoed belde ik. En iedereen die ik sprak reageerde verbijsterd op de sloopplannen.’ En terwijl Schuiling en Van den Ende samen met de bewoners in de wijk zelf het verzet begonnen

te organiseren – en daar in de SP een actieve bondgenoot in hadden – groeide de woede ook onder bouwdeskundigen, architecten en historici ver buiten Rotterdam. Tot dan toe wilde Com.Wonen niet met het tweetal praten, maar met zulke invloedrijke bondgenoten kon de woningcorporatie niet meer om de dames heen. Het contact met Com.Wonen luidde een turbulente periode in van acties en reacties, van initiatieven met een knipooog contra lange tenen en van ludieke initiatieven versus pure laster. Ria Schuiling: ‘Ja, er waren zeker ook minder leuke episodes. Zo is er een keer bij iemand van, ik noem het maar “het andere kamp”, een ruit ingegooid. Wie dat gedaan heeft is nooit opgehelderd, maar “ons kamp” kreeg de schuld. En in de media is er door sommige mensen wel degelijk geprobeerd om een bepaald sfeertje rondom de actievoerende bewoners te creëren. Tja, dan is het zaak dat je het hoofd koel houdt en zorgt dat het niet escaleert.’ Ook was er een keer gedoe over spandoeken. Die moesten weg, sommige de woningcorporatie die zelfs met een proces dreigde, omdat ze op ontoelaatbare wijze bevestigd zouden zijn. Schuiling, nuchter: ‘Het is niemand gelukt om ons aan het twifelen te brengen over de goede zaak waarvoor we bezig waren.’

In de maling genomen

Erg gemakkelijk verliepen de contacten met de gemeente Rotterdam ook niet altijd. Wethouder Karakus (PvdA) lag aanvankelijk op één lijn met Com.Wonen. Zijn verhaal luidde dan ook: ‘Sloop, tenzij’. Echter, het hardnekkige gerucht ging dat Vreewijk met zijn sleutelpositie in het grootschalige investeringsprogramma Pact op Zuid als wisselgeld moest dienen voor de ontwikkeling van andere grote projecten in het zuidelijke deel van de havenstad. Dit maakte, samen met de acties waar toenmalig SP-Tweede Kamerlid Remi Poppe acte de présence gaf, dat de druk op Karakus steeds groter werd. Zeker na een scherp interview met Ria Schuiling op TV Rijnmond, waarin ze stelde ‘dat wij in de maling genomen worden’. Naar verluidt ook onder interne

‘Er komt geen hoogbouw in Vreewijk en na de renovatie kan iedereen terug in de eigen woning’

2006 - Toenmalig SP-Tweede Kamerlid Krista van Velzen bevestigt samen met een bewoner een bordje waarop vermeld staat dat zij Tuindorp Vreewijk heeft uitgeroepen tot monument.

druk van zijn eigen partij, wilde Karakus plotseling een gesprek met Schuiling en Van den Ende. En ondertussen begon zich in de gemeenteraad een meerderheid tegen de sloopplannen af te tekenen. Uiteindelijk ging Karakus om. En ziedaar: 'Sloop, tenzij' werd 'Behoud, tenzij'.

Ondanks dat succes vindt Ria Schuiling het opereren met de politiek lastig. 'Politici van gemeente en deelgemeente zijn in de regel elke vier jaar weer verdwenen. Wethouders ook. Eerst hadden we te maken met Orhan Kaya als wethouder van Cultuur, maar die werd weggestuurd. Minister Vogelaar was hier op bezoek, maar ook zij verliet de politiek. De enige constante factor in de strijd voor Vreewijk zijn de bewoners.'

In juni 2008 kwam Ronald Plasterk, toen nog minister van Cultuur, op bezoek in Vreewijk. Hij beloofde zich sterk te gaan maken voor de status 'Beschermd Stadsgezicht' voor de wijk. Schuiling: 'Plasterk raakte echt verliefd op de wijk. En de

En vorig jaar werd een aanzienlijk deel van de wijk daarbovenop aangewezen als Rijksmonument. Dat betekent: geen sloop, maar renovatie. Maar Netty van den Ende noemt meer successen: 'Er komt geen hoogbouw in Vreewijk en daarnaast hebben we bereikt dat iedereen na de renovatie terug kan in zijn eigen woning. En ook mooi: de kosten van achterstallig onderhoud aan de woningen worden niet in de huur verrekend.'

'Ik was anderhalve week van slag'

Het was een kleinzoon van K.P. van der Mandele, een van de oprichters van tuindorp Vreewijk, die een brief schreef aan burgemeester Aboutaleb. Daarin vroeg hij de Rotterdamse burgervader om aan Ria Schuiling en Netty van der Ende de Erasmusspeld uit te reiken. Die onderscheiding reikt de gemeente uit aan mensen die zich op een bijzondere manier verdienen hebben gemaakt voor de Rotterdamse samenleving.

Netty van der Ende was net zo verrast. Maar dat weerhield haar er niet van om tijdens de feestelijke uitreiking een kritische noot te plaatsen. 'Klopt. Ik zei: "We zijn er nog niet." Daar bedoelde ik mee dat we alert moeten blijven. Ik denk dat Woningcorporatie Havensteder (die ontstond na een fusie van de corporaties Com.Wonen en PWS -red.) nog steeds sloop en nieuwbouw wil. Het is dus zaak dat gemaakte afspraken worden nagekomen. Plus dat we goed opletten hoe onderhoud en renovatie plaats gaan vinden.' 'Sloop is hoogstwaarschijnlijk niet uit het hoofd van Havensteder', zegt ook de Rotterdamse SP-fractievoorzitter Leo de Kleijn. 'Maar ik denk dat die corporatie niet zomaar een nieuw plan daarvoor durft te lanceren. De positie van de bewoners is nu een stuk sterker dan voorheen. Dat is te danken aan Ria en Netty. Dankzij hen heeft het tuindorp Vreewijk weer een toekomst als beschermd stadsgezicht. Dankzij hen is er in de politiek een meerderheid gekomen voor het behoud van dit prachtige stadsdeel. Al die tijd waren zij dé informatiebron voor ons en ook voor andere partijen. De Erasmusspeld is een stukje erkenning voor hun jarenlange inzet. Ze hebben 'm dubbel en dwars verdiend.' Ook Remi Poppe, die vanaf het begin met het tweetal optrok en de kwestie in de Tweede Kamer aankaartte, prijst de dames. 'Het resultaat van hun inzet is geweldig. Namelijk: van sloophamer tot historisch monument. Precies het tegenovergestelde! Toch typisch, hoe dun de scheidslijn daartussen blijkbaar kan zijn.' ●

'Sloop, tenzij' werd 'Behoud, tenzij'

aanvraag voor die status lag ergens in een la, wisten we.' Dat was hét moment om die la te openen, realiseerden Schuiling en Van den Ende zich en ze kregen de la open. Het werkte. In 2012 verleende het kabinet Vreewijk de status Beschermd Stadsgezicht, waarmee de bescherming van de karakteristieke woningen en ook het groen gegarandeerd is.

Op 11 april was het zover. 'Ik wist van niks', vertelt Ria Schuiling. 'Mijn dochter had me gevraagd om naar een restaurant toe te komen. Ik dacht dat het iets met haar afstuderende te maken had. Toen ik binnenkwam zag ik ineens Paulus Jansen en Remi Poppe lopen. Toen begon me iets te dagen. Ik ben anderhalve week van slag geweest, haha.'

tekst Rob Janssen
foto's Liesbeth Hoogenboom

JACK PUTS, VEERTIG JAAR HULPVERLENER

BEELDENSTORM IN JEUGDZORG

Toen de ingrijpende veranderingen in de jeugdzorg werden aangekondigd, zag Jack Puts de bui al hangen. Hij schreef twee nota's en woonde twee rondetafelgesprekken in de Tweede Kamer bij. Zijn inspanningen waren vergeefs. 'Wie zijn het kind van de rekening? Juist.'

'IK PLEITTE VOOR een grondig stappenplan, maar de overheveling van de jeugdzorg naar de gemeenten verliep zonder dat er een visie aan ten grondslag lag.' Jack Puts weet waar hij over praat. De Tilburger is al veertig jaar onafgebroken jeugdhulpverlener.

Hij woont samen met zijn Franse partner Dominique in een bescheiden en helemaal zelf opgeknapte woning in de Tilburgse volksbuurt De Korvel, in een Belgisch aandoende straat zonder voortuinen. De achtertuin daarentegen zou niet misstaan

in een magazine. Pronkstukken vormen een symmetrische vijver en een bamboehaag. Er zit twee jaar klusarbeid in. Met zijn andere hobby, het op de been helpen en houden van lokale popbandjes, is hij gestopt. Gelooft het of niet: Jack Puts begeleidde

al kinderen toen hij zelf nog maar een ventje van 12 was! Samen met een oudere man begeleidde hij jeugdspelertjes van de plaatselijke voetbalclub in het Limburgse Maasbracht. 'Het zat er al vroeg in. Waar het vandaan kwam? Geen idee. Ik kom uit een warm nest. Mijn vader had in de oorlog in het verzet gezeten en mijn oma haalde onderduikers in huis. Zij was een kordate tante, een Belgische. Ze liet zich door niemand intimideren, ook niet door twee Duitsers die probeerden binnen te komen.'

Jack Puts (64) is een bedachtzame man die zijn woorden zorgvuldig weegt, maar geen blad voor de mond neemt. Opgeleid als timmerman ('op de lts, die bestond toen nog') zette hij zich op jonge leeftijd in zijn vrije tijd in voor het nieuwe jongeren centrum in zijn dorp. Niemand wilde voorzitter worden, dus stak hij zijn vinger op. 'Ik was 17 en gaf leiding aan 25 vrijwilligers. Voor de bezoekers en hun ouders vormde mijn leeftijd geen bezwaar. Ze kwamen met hun problemen naar mij toe.'

Geen betere leerschool

'Inderdaad, ik had al snel door dat er vooral behoefte bestond aan een luisterend oor. Ze wilden gehoord en begrepen worden, zonder meteen paniklare oplossingen te verwachten. Gebrek aan empathie heb ik nooit gehad, kennelijk zit dat in mijn karakter.'

Hij kreeg de smaak te pakken en wilde hamer, zaag en schuurmachine verruilen voor een baan in de hulpverlening. Maar om praktische redenen bleef Jack nog een paar jaar timmerman. Zo kon hij de militaire dienstplicht ontwijken. Halverwege de jaren zeventig verbreedde hij zijn horizon. Weg uit Limburg. Hij solliciteerde en werd aangenomen op een internaat voor zwakbegaafde en moeilijk opvoedbare jongens in Nijmegen. 'Dat was mijn vuurdoop, als pedagogisch medewerker alleen op een groep van vijftien adolescenten. Ik geef het je te doen. Er werd, ook door mij, oppositie gevoerd tegen het beleid. Ze verwachtten van ons dat wij de jongens wel eventjes zouden klaarstomen voor de maatschappij. Onbegonnen werk. Het was al een hele prestatie de situatie rustig en beheersbaar te houden. Vier collega's konden vanwege hun kritiek de biezen pakken, ik werd op non-actief gesteld.' Na vijf jaar keerde Jack Nijmegen de rug toe. Overigens werd de leiding van het internaat nadien door de inspectie weggestuurd.

› Had je het toen gehad met de jeugdzorg?

'Integendeel, ik kon groepsleider worden bij een instelling in Tilburg. Hier werden uit huis geplaatste jongens en meisjes op

vrijwillige basis opgevangen en begeleid. Ik deed mijn werk met passie en betrokkenheid en dat doe ik nog steeds. Ik ben zelf sterk uit mijn jeugdperiode gekomen en dat gun ik iedere jongere. Wat is er nou mooier dan iets te betekenen voor iemand anders? Ik help mensen zichzelf te helpen, zodat ze onafhankelijk worden en op eigen benen kunnen staan. En als je dan ook nog in het algemeen goede resultaten boekt...'

Intussen stapelde de ene fusie zich op de andere. Jack was inmiddels mentor en ging jongeren voorbereiden op zelfstandig wonen, een functie die hij in het komend najaar neer zal leggen. Dan gaat hij met pensioen.

'Ik ben niet gevoelig voor autoriteit, daarom begrijp ik de weerstand van jongeren goed'

Uit al die samenvoegingen van instellingen ontstond uiteindelijk Kompaan en de Bocht in Goirle, een zorgaanbieder voor de regio Tilburg met een breed aanbod, toegespitst op kinderen, jongeren, vrouwen (slachtoffers van eengerelateerd geweld) en gezinnen. De subsidiestroom verliep tot aan de transitie van de jeugdzorg in één lijn via de provincie, maar meandert nu nodeloos ingewikkeld.

› Hoe ingewikkeld?

'Laat ik voorstellen dat ik niet tegen het onderbrengen van de jeugdzorg bij de gemeenten ben, hoe dichterbij de cliënt, hoe beter, maar wat ik al zei: de overgang is er in een keer doorgedrukt. Wij hebben een convenant met negen gemeenten. Er zijn dertig werkvormen en voor elke vorm wordt een inkoopcontract afgesloten. Daar komt overigens de ambulante hulpverlening nog bij. Het gevolg is een enorme, niet te ontwarren administratieve rompslomp. Bovendien moet er fors worden bezuinigd. Kompaan en de Bocht had in 2014 nog 600 medewerkers, nu zijn dat er 500 en de verwachting is dat er in 2017 nog 400 over zijn. Dat zal elders in Nederland niet anders zijn. Nogmaals, de afstand tussen de jeugdzorg en de mensen die er afhankelijk van zijn, kan niet klein genoeg zijn – maar het is zo beroerd en hapsnap georganiseerd dat het onze idealen plat dreigt te slaan. Alle partijen worstelen ermee, de gemeenten zitten in het nauw, de werkgevers staan met de rug tegen de muur

en de werknemers zijn lamgeslagen door het bezuinigingsgeweld, waardoor hun actiebereidheid niet groot is. Niemand van mijn collega's weet of hij over twee jaar nog werkt en waar. Dat kan toch niet de bedoeling zijn. Ik noem het de beeldenstorm van de PvdA en de VVD, uitgevoerd door staatssecretaris Van Rijn, die nooit een rechtstreeks antwoord geeft en de problemen wegwuift alsof er niets aan de hand is.'

Er moet in drie jaar 450 miljoen worden bezuinigd op een budget van drie miljard euro. Preventie schijnt het toverwoord te zijn: onderken de problematiek in een vroeg

stadium of wees ze zelfs voor en vergroot de zelfredzaamheid van gezinnen. Zo, luidt de redenering, hoeven steeds minder mensen een beroep op specialistische jeugdzorg te doen.

'Mocht het al positief uitpakken dan zullen de maatregelen pas over een jaar of tien, vijftien effectief zijn. De tijdsfactor speelt een belangrijke rol. Daar komt bij dat door zo vroeg mogelijk te signaleren een gerede kans bestaat dat het aantal 'gevallen' alleen nog maar zal toenemen. Hoe goed de preventie ook is, uithuisplaatsingen zullen nooit verdwijnen. Net zoals er ouders blijven die niet in staat zijn zelf hun situatie en die van de kinderen te verbeteren. Mijn grootste zorg op dit moment is dat gemeenten kiezen voor geld boven kwaliteit. Daarom hamerde ik ook zo op het oormerken van de budgetten voor jeugdzorg, maar zelfs daar wilde de Tweede Kamer niet aan.'

'Alle ellende is, zoals in alle andere sectoren van de zorg, begonnen met de marktwerking. Dat zorgaanbieders gezamenlijk materiaal en medicijnen inkopen, snap ik nog wel. Maar hoe doe je dat met bijvoorbeeld de intensieve hulpverlening, de 24-uurs zorg? Daarin kun je niet concurreren. Ik zie de dreiging al voor me: ze nemen steeds meer jonger personeel aan als flexwerker, daar kun je gemakkelijker vanaf komen. Zo gooi je gaandeweg steeds meer ervaring overboord. En wat het bezuinigen betreft,

daar komt nog wat bij: de vrouwenhulp bij ons wordt gefinancierd vanuit de Wmo. Raad eens wat: er gaat bijna de helft van de beschikbare gelden vanaf.
'Wat je ook van het Bureau Jeugdzorg mocht

vinden, mijn ervaring is dat ik altijd heldere en degelijk onderbouwde indicaties kreeg. Wat gebeurt er nu? De aanmeldingen komen binnen via wijkteams of scholen, waarna de zorgaanbieder vervolgens zelf een pro-

'Niemand van mijn collega's weet of hij over twee jaar nog werkt en waar'

bleemanalyse moet maken om het kind de juiste hulp aan te kunnen bieden.'

› Je bent veertig jaar werkzaam in de jeugdzorg. Wat is er inhoudelijk veranderd?

'De jongeren zijn hetzelfde gebleven, alleen neemt het aantal met een problematiek toe. Dat heeft ook te maken met de veranderde maatschappij, de verwachtingspatronen, de sociale cohesie, noem maar op. De vakkundigheid en professionaliteit van de hulpverleners is enorm verbeterd en daarom is het extra cynisch dat ze steeds moeilijker hun werk kunnen doen.'

› Hoe heb jij het volgehouden?

'Door de ouders en de kinderen altijd centraal te stellen en door zelfreflectie. Als het nodig is, moet je enige zelfspot op kunnen brengen. Zelf ben ik niet gevoelig voor autoriteiten, daarom begrijp ik de weerstand van de jongeren ook zo goed. Alleen met wijsheid en deskundigheid dwing je respect af.'

› Wat ga je na jouw pensioen doen?

Lekker druk in die prachtige achtertuin van jullie?

'Haha, natuurlijk zul je me in mijn tuin vinden. Ik zeg wel eens tegen politici: als ik in de tuin bezig ben, werk ik met mijn handen en als ik met jullie praat, verplaats ik lucht. In mijn huis vind je geen geraniums. Ik ben onlangs gekozen als bestuurslid van de FNV, in mijn vakgebied uiteraard, en ik ben ondersteuner van de SP-fractie in de Tilburgse gemeenteraad. Ik heb nog genoeg ambities en wil me met mijn expertise en praktijkervaring, ook als lid van de ondernemingsraad, sterk blijven maken voor fatsoenlijke jeugdzorg. Verbinden, partijen en gesprekspartners nader tot elkaar brengen, daar ga ik voor. Ik denk uitsluitend in mogelijkheden, maar dan wel zonder eventuele valkuilen over het hoofd te zien.' ●

tekst Robin Bruinsma
foto's Suzanne van de Kerk

Een conducteur wordt bedreigd met geweld door jongeren in de trein (foto is geësceneerd).

AGRESSIE OP HET SPOOR

DE RAMBO-REIZIGER

Het ging de laatste tijd weer vaak flink mis in de trein. Conducteurs die geslagen, geschopt en bedreigd worden; het lijkt aan de orde van de dag. En ook hier lijkt het moderne mantra van 'eigen verantwoordelijkheid' terrein te winnen. Met andere woorden: de treinreiziger moet zelf maar ingrijpen bij agressie.

'JA KIJK, ALS ALLE TREINREIZIGERS hun verantwoordelijk zouden nemen, zou het geweld op het spoor zeker afnemen...' De manier waarop Ruud van der Vegt dat zegt, doet vermoeden dat hij nog niet is uitgesproken, dat er nog wat achteraan komt. En ja hoor: 'Maar ik durf te beweren dat hooguit één procent van de reizigers bereid is om überhaupt iets te doen. En ik begrijp dat.' Van der Vegt was tot voor kort conducteur – officieel *steward* geheten – bij Veolia.

Ruim acht jaar lang was de Maaslijn tussen Nijmegen en Roermond zijn werkterrein. Genoemd appèl op de treinreiziger verbaast hem ten zeerste. 'Tijdens een van mijn laatste ritten trof ik tussen Blerick en Venlo iemand zonder kaartje. Hij werd lastig, het werd bedreigend. Ik waarschuwde hem. Ik kijk om me heen. Alle andere reizigers gaan uit het raam zitten kijken. Mensen zijn huiverig van agressie. Ze denken: liever die conducteur een mes

tussen z'n ribben dan ik. Logisch dat ze dat denken. Maar ik dacht wel: ah, de participatiemaatschappij bestaat dus uit naar buiten kijken.'

De participatiemaatschappij. Eigen verantwoordelijkheid. De toverwoorden van de moderne maatschappij. Toverwoorden die maar al te vaak eufemismen blijken te zijn voor: zoek het zelf maar uit. Want ga er als treinreiziger maar aan staan. Stel dat je een

conductor of steward te hulp zou schieten. Hoe doe je dat dan? De agressieveling een duw geven? Een klap voor z'n kop mischieten? Ruud van der Vegt: 'En als iemand daardoor valt en iets breekt? Of zelfs komt te overlijden? In het laatste geval is het dood door schuld. Dan ben je afhankelijk van eventuele camerabeelden. Wil jij dat als treinreiziger? Ben jij bereid om dat risico te nemen? Ik denk het niet. Kijk, het minste wat je als reiziger kunt doen is 112 bellen. Maar hoeveel mensen weten dat? Mijn ervaring is dat als er sprake is van agressie of geweld in de trein, de meeste mensen ineens heel druk worden met hun mobieltje of hun iPad. Of naar buiten gaan zitten kijken dus. Begrijpelijk. Een beetje sociale controle zou goed zijn, zeg je? Nou, nog niet zo lang geleden maakte ik mee dat ik met een collega een agressief persoon op station Venlo uit de trein moest werken. Komt er daarna een treinreiziger met z'n duim omhoog naar me toe en zegt: "Goed gedaan, zeg." Ik zei ietwat ironisch: "En waar was jij dan?" Toen moest 'ie snel door om de bus te halen.'

Volgens het rapport *Burgermoed als oplossing voor onveiligheid in het openbaar vervoer?* (zie kader), dat in opdracht van de Stichting Maatschappij en Veiligheid werd geschreven, kunnen reizigers meer doen om het openbaar vervoer veiliger te maken. Tenminste, als ze weten wat ze moeten doen. Het zou volgens genoemde stichting goed zijn als reizigers bereid zijn om trainingen te gaan volgen. Ook fraai: je bent pas een echte treinreiziger als je een training 'omgaan met agressie' gevolgd hebt. En hoeveel mensen zouden zich dan de Rambo van de trein voelen? Maar staatssecretaris Mansveld (PvdA) van Infrastructuur vindt het allemaal wel wat hebben. 'Er is bij een agressieve situatie een rol voor iedereen weggelegd', zei ze.

BURGERMOED

In het rapport 'Burgermoed als oplossing voor onveiligheid in het openbaar vervoer?' staat te lezen: "Veiligheid is een kerntaak van de overheid, maar burgers en ondernemingen/organisaties hebben ook een eigen verantwoordelijkheid. Er is echter geen duidelijkheid over waaruit de mede- of eigen verantwoordelijkheid van burgers en ondernemingen/organisaties bestaat. Deze onduidelijkheid kan gemakkelijk leiden tot risicovolle situaties. Met het oog op de veiligheid in onze samenleving is het dan ook van essentieel belang dat er duidelijkheid komt over die eigen verantwoordelijkheid voor veiligheid."

Niettemin pleitte SMV-voorzitter Pieter van Vollenhoven net als de SP wel voor de terugkeer van de Spoorwegpolitie. 'Men heeft de spoorwegpolitie weggehaald en gezegd: wij doen het wel binnen de Nationale Politie, maar dat maken ze nu niet waar', aldus Van Vollenhoven.

Geen zin

Weten reizigers vaak niet wat ze in agressiegevallen moeten doen, de conducteurs zelf weten het soms ook niet meer. De Spoorwegpolitie werd in 2013 opgeheven en 'geïntegreerd' bij de Nationale Politie. Sindsdien zijn conducteurs, stewards en controleurs dus aangewezen op oom agent als het flink misgaat in de trein. Van der Vegt: 'Als je weet hoe weinig politiewagens er met name in de landelijke gebieden nog onderweg zijn, kun je je misschien voorstellen hoe de praktijk er uitziet. Een collega en ik hebben een keer iemand aangehouden in Nijmegen. Nu ligt het politiebureau in Nijmegen naast het station, dus wij liepen met die persoon naar het politiebureau om 'm over te dragen. Wij daar naar binnen, ik zeg: "Ik kom deze persoon voorgeleiden. Nou, hier is 'ie". Zegt die hulpofficier: "Ja, jullie hebben 'm toch aangehouden?! Ik kan er nu niks mee." Hij had er dus gewoon geen zin in. Of geen tijd voor.'

Naar aanleiding van de herhaaldelijke geweldincidenten van de laatste maanden, werden in de politiek diverse oplossingsmogelijkheden aangedragen. Zoals het bewapenen van spoorwegpersoneel. Maar moeten we het willen, dat onze vertrouwde en doorgaans vriendelijke conducteurs met pepperspray en gummiknuppel op de heup door de trein wandelen? En lokt dat niet juist agressie uit? Ook het uitrusten van meer stations met toegangspoortjes werd genoemd. Is dat doeltreffend en wenselijk op stations als Horst-Sevenum, Barneveld-Noord of Vierlingsbeek, die bij wijze van spreken midden in de weilanden liggen? En wat te denken van het voorstel voor meercameratoezicht in de treinen? Hoe zit het dan met de privacy? De SP pleitte bij monde van Farshad Bashir echter voor de terugkeer van de Spoorwegpolitie. Iets wat Ruud van der Vegt

foto archief Ruud van der Vegt ©

Ruud van der Vegt

omarmt. 'Dat zou zeker een verbetering betekenen voor de huidige situatie, die voor het personeel erop neerkomt dat je het zelf maar moet oplossen. Daarnaast zou je kunnen denken aan meer agenten in de trein. In burger welteverstaan. Zodat in ieder geval het signaal afgegeven wordt dat er een pakkans is. Want waarom gaan veel mensen zwartrijden? Omdat ze denken dat ze toch niet betrapt worden. Net als met fout parkeren of door rood rijden. Als er geen handhaving is, gaat het gewoon door.'

De ex-conductor vindt verder dat er naast de politiek ook een verantwoordelijkheid ligt bij de vervoerder. 'Ik durf wel te zeggen dat Veolia in 2006 (toen de NS onder meer de Maaslijn afstootte -red.) de aanbesteding won omdat het bedrijf flink bezuinigde op de sociale veiligheid.' In het begin was daar het nodige over te doen, omdat Veolia zonder vaste conducteurs op de treinen ging rijden. Controles werden min of meer incidenteel uitgevoerd door 'vliegende brigades'; toezicht op veiligheid en dergelijke was in handen van de machinist. En dat is feitelijk nog steeds zo. 'Aanvankelijk zouden er welgeteld zes stewards op de Maaslijn komen. Na protest kwamen er weliswaar wat bij. Maar ik vergeet nooit wat de toenmalige Veolia-chef zei toen hij werd aangesproken op de sociale veiligheid in de trein: "Ach, de mensen moeten gewoon een kaartje kopen.'" •

tekst Rob Janssen

STOP! TTIP TISA CETA

foto <http://www.attac.es> CC

FNV: 'NEE TEGEN WURGAKKOORD'

Ook de FNV zegt nee tegen de internationale verdragen TTIP, CETA en TiSA. Het ledenparlement van de vakbond was unaniem: deze handelsverdragen schaden de belangen van werknemers en de FNV moet actief hiertegen in verzet komen.

'DE FNV MAAKT zich grote zorgen over de gevolgen voor Nederlandse werknemers van de handels- en investeringsverdragen die de EU wil afsluiten met de VS en met Canada'; zo begint de tekst van het FNV-standpunt Vrijhandelsverdrag, dat begin maart publiek werd. Lot van Baaren is FNV-bestuurder en nauw betrokken bij de discussie over de vrijhandelsverdragen TTIP, CETA en TiSA (zie kader voor uitleg afkortingen). Van Baaren

vertelt dat vorig jaar de discussie over de verdragen losbarstte in de vakbond: 'Het begon vooral met vraagtekens. Waarom horen we er zo weinig over? Wat betekent dit voor ons, wat betekent dit voor werknemers? Er is veel geheimzinnigheid, af en toe komt er wat naar buiten over de onderhandelingen, maar zelden iets over werknemersrechten. Dus toen zijn we ons gaan informeren. We hebben mensen uitgenodigd om onze leden

bij te praten. Bij de – toen nog – Abvakabo hielden we actualiteitencolleges, waar voormalig PvdA-minister Jan Pronk en SP-Europarlementariër Anne Marie Mineur ons kwamen vertellen wat zij zagen.'

'Vooral pulpbanen'

Wat de FNV'ers lazen en hoorden, stelde niet bepaald gerust. Van Baaren: 'Het is ook niet zo dat er geen voorbeelden zijn. Het

vrijhandelsverdrag tussen de VS en Mexico werd net als TTIP van te voren aangeprezen als banenmachine; iedereen zou er beter van worden. Nu weten we dat er zowel in de VS als in Mexico amper banengroei is geweest door dit verdrag. En de groei die er wel was, was vooral in pulpbanen. Baantjes waar je niet van kunt leven. Extra flexibiliteit waar de werknemers alleen maar armer van worden. Je kunt je serieus afvragen of de toename van pulpbanen en werkende armen via de grote vlucht die kredietverstrekking daardoor nam een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van de financiële crisis waar we nog steeds last van hebben.' Volgens Van Baaren is de enorme schaal waarover de handelsverdragen gaan dan ook een enorm risico: 'Dan zijn de impact op de wereld-economie en de gevolgen voor honderden miljoenen mensen ook zo groot.'

'Ondemocratisch en eng'

Voor veel mensen is de afkorting TiSA een nieuwe naam. Volgens Van Baaren een heel belangrijke: 'Het is hartstikke goed dat er nu eindelijk gepraat wordt over CETA en TTIP. Maar ik ben blij dat ook TiSA bekendheid krijgt. Dit enorme verdrag, dat stilletjes wordt uitonderhandeld, gaat over marktwerking voor diensten. En ja, dus ook over marktwerking in de zorg en het onderwijs. We krijgen er zoals gewoonlijk weinig van te horen, maar wat we weten is schokkend. Een van de regels die wordt afgesproken is dat, als een dienst eenmaal is geprivatiseerd, dat niet meer teruggedraaid kan worden. Hoe ondemocratisch en eng is dat? Een ander belangrijk onderdeel van TiSA is (net als in TTIP trouwens) het streven naar deregulering van de financiële markten. Terwijl we nou n t door de crisis aan het leren zijn dat dat een heel slecht idee is.'

foto FNV ©

Lot van Baaren is algemeen bestuurslid van de FNV voor de sectoren Zorg en Welzijn. Ze zit de ledenparlementscommissie Internationale Zaken en Solidariteit voor, waaronder de werkgroep TTIP valt. Ze werkt daarnaast als hoofd Facilitaire Dienst bij Curium LUMC, een academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie.

Vijf redenen voor 'Nee'

De FNV voert vijf hoofdredenen aan voor het vakbondsverzet tegen de verdragen. Ten eerste blijkt uit onderzoek dat de door voorstanders voorspelde positieve effecten voor de werkgelegenheid onrealistisch zijn. Ten tweede is duidelijk dat bescherming van werknemersrechten niet gegarandeerd is. Derde punt van kritiek: het beruchte ISDS-systeem, waardoor bedrijven een land kunnen aanklagen vanwege democratisch genomen beslissingen; de FNV stelt dat dit ook nog eens eenzijdig grote multinationals bevoordeelt ten opzichte van kleine bedrijven. Punt vier: er zijn grote risico's voor publieke dienstverlening, zoals zorg en onderwijs. Ten vijfde ziet de FNV onvoldoende

transparantie bij de totstandkoming van de verdragen, wat slecht is voor de democratische controle.

Verzet

De FNV gaat actief campagne voeren tegen de verdragen, zo is afgesproken in het ledenparlement. Een werkgroep is verantwoordelijk gemaakt hiervoor. Van Baaren: 'Dat begint bij foldertjes maken en zorgen dat die, bijvoorbeeld op 1 mei, goed verspreid worden. We werken samen met internationale vakbondsorganisaties en ngo's, bijvoorbeeld uit de milieubeweging. We zetten Europees onze lobbykracht in om ervoor te zorgen dat het Europees Parlement, maar ook nationale parlementen in de EU nee zeggen.' Van Baaren hoopt dat veel mensen zich heftig gaan verzetten tegen TTIP, CETA en TiSA: 'Er worden gouden bergen beloofd. Maar alles wijst erop dat TTIP en de andere verdragen ten koste gaan van werknemers. De FNV voert nu een campagne voor koopkracht en echte banen. Als de vrijhandelsakkoorden iets n t doen dan is het wel zorgen voor koopkracht en echte banen. Sluit je aan bij het verzet!' •

tekst Diederik Olders

MOED-DEBAT OVER TTIP

Op zaterdag 13 juni vindt het Moed-debat over TTIP plaats. Er zal worden gediscussieerd met en door vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en journalisten. Namens de SP zullen onder anderen Jasper van Dijk (Tweede Kamer) en Anne-Marie Mineur (Europees Parlement) aan de bijeenkomst deelnemen. Tijd: 13:00 tot 16:00. U kunt zich aanmelden op sp.nl/ttipdebat

AFKORTINGENWIJZER

CETA - Het *Comprehensive Economic and Trade Agreement* (Brede Economische en Handels-overeenkomst) is een vrijhandelsakkoord tussen Canada en de Europese Unie. De onderhandelingen zijn al klaar, moet alleen nog goedgekeurd worden.

ISDS - *Investor-State Dispute Settlement* (Investeerder-Staatarbitrage) geeft multinationals het recht om buiten het nationale rechtssysteem om een arbitragezaak tegen een overheid te beginnen als deze besluiten neemt waarvan een multinational verwacht nadeel te ondervinden.

TiSA - Het *Trade in Services Agreement* ('Handel in Dienstenverdrag') is een internationaal handelsverdrag tussen de Europese Unie, de Verenigde Staten en 21 andere landen. Doel is wereldwijde liberalisering van de hele dienstensector, waaronder naast banken, supermarkten en ict ook meer publieke diensten als onderwijs, zorg, (openbaar) vervoer en water. De onderhandelingen lopen nog.

TTIP - Het *Transatlantic Trade and Investment Partnership* (Trans-Atlantisch Partnerschap voor Vrijhandel en Investerings) is een vrijhandelsverdrag, waarover wordt onderhandeld tussen onder andere de Europese Unie en de Verenigde Staten.

SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk heeft de Nederlandse gesproken tekst bij een informatief tekenfilmje over TTIP ingesproken. Hier te vinden: sp.nl/jvdktip

5 VRAGEN AAN STANLEY TER WAL

> 'MINIMUMJEUGDLOON MOREEL LASTIG TE VERDEDIGEN'

Sinds schoonmaakbedrijf DJM Bedrijfsdiensten uit Deventer, Raalte en Cuijk bekendmaakte te stoppen met jeugdlonen, staat de telefoon bij operationeel directeur Stanley ter Wal roodgloeiend.

> Het kan dus financieel uit, je werknemers fatsoenlijk betalen?

'Het gaat om een verschil van zo'n 4 euro per uur. Een fikse verhoging. In sommige branches ligt het uurloon nog onder de 3 euro per uur! Het kost een paar duizend euro, maar dat is onze nachtrust wel waard. We kunnen dit omdat we zo'n tien jaar geleden al besloten hebben niet mee te doen aan het knakencircus van de aanbestedingen waar het alleen maar om geld draait en onrealistische dingen gevraagd en beloofd worden. We vragen niet de hoofdprijs, maken een realistisch plan van aanpak voor het schoonmaken van gebouwen en doen gewoon wat we beloven. Schijnbaar is dat tegenwoordig heel bijzonder.'

> Wat was de aanleiding voor jullie besluit de jeugdlonen af te schaffen?

'Persoonlijk is het me al jaren een raadsel waarom dit zo geregeld is. Toen die jongen bij Ahold (van de campagne Young&United van de FNV -red.) in het nieuws kwam, gaf mij dat de mogelijkheid om het bespreekbaar te maken bij de eigenaren.'

> En die waren het dus met je eens?

'Ja, moreel vinden we het zelfs lastig te verdedigen om ermee door te gaan. Door allerhande politieke keuzes hebben ze steeds meer kosten. Het argument dat jeugd minder productief is of meer begeleiding nodig heeft, is achterhaald. Ze zijn juist hartstikke flexibel en enthousiast.'

> Wat jou betreft is het dus eigenlijk niet meer dan logisch?

'Sterker nog, als in de cao bijvoorbeeld 55+, homoseksueel of Antilliaans had gestaan waar nu gesproken wordt over 16- en 17-jarigen, hadden we de poppen aan het dansen. Dat zou raar zijn, maar waarom is het dan niet raar om iemand

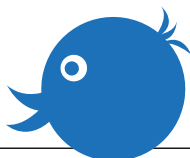
afbeelding archief DJM ©

puur vanwege de leeftijd anders te betalen? Als je denkt dat iemand de klus aan kan, moet je daar ook voor betalen.

> Blijkbaar is het toch nieuws, want de NOS en diverse andere media doken er vol bovenop.

'Ik had een vrije dag, maar daar heb ik weinig van gemerkt. Hartstikke leuk natuurlijk, maar dat hebben we helemaal niet bewust opgezocht. We hadden alleen een persbericht naar een vakblad gestuurd in de hoop dat anderen het ook zouden gaan doen.'

DAT JE 'T WEET

@amerkies (SP-Tweede Kamerlid Arnold Merkies) op 14 april 2015: 'PvdA stemt weer tegen motie om salarissen bankbestuurders wettelijk te beperken. Typisch geval van blaffen, maar niet bijten'

@EricvKaathoven (SP-fractievoorzitter in Gelderland Eric van Kaathoven) op 4 april 2015: 'Het SP-afwijslitje is er wel eentje om trots op te zijn.

#100procentsociaal

Volgens De Gelderlander is de SP afgewezen als coalitiepartner omdat we liever investeren in het mkb dan in multinationals, omdat we geen fan zijn van intensieve veehouderij, omdat we bussen willen behouden op het platteland en omdat we geen megawinkelcentra willen die ten koste gaan van binnensteden.'

> PROBLEMEN VOOR DUURZAME BOEREN

De Europese Unie stopt met melkquotering. Het wetsvoorstel dat staatssecretaris Dijkema in reactie daarop maakte, zorgt volgens SP-Kamerlid Eric Smaling voor grote problemen bij duurzame boeren. Smaling: 'Het voorstel biedt de mogelijkheid aan een kleine groep intensieve melkveeboeren om als een gek uit te breiden tot we landelijk aan een fosfaatplafond zitten.' Smaling voorziet dat een toename van de hoeveelheid mest Dijkema noodzaakt om verdere uitbreiding aan banden te leggen. 'Daar hebben kleinere en duurzame boeren dan ook last van. Het gevolg zal zijn dat boeren hun koeien intensiever zullen gaan melken.'

'Wettelijk vastleggen'

De meerderheid van de melkveehouders geeft de voorkeur aan een overzichtelijk bedrijf, weidegang voor de koeien en het uit kunnen rijden van mest op eigen of gepacht land. Dijkema wil een deel van de groei koppelen aan het hebben van eigen grond. Intensieve veehouderijen moeten voor de helft van hun groei grond kopen, maar kunnen voor de andere helft de mest laten verwerken. Smaling: 'Dat gaat

intensieve veehouderij zonder oppervlaktegroei voor een deel tegen, maar die grond hoeft niet dicht bij het bedrijf te liggen. Dat kan zelfs over de grens. Dijkema regelt ook geen weidegang op die grond. Wat de SP betreft moet zij dit wettelijk vastleggen. Je merkt nu al hoe leeg weilanden zijn geworden. Je ziet steeds minder koeien buiten en de velden worden door al het maaien veel minder aantrekkelijk voor insecten en vogels. Door de groei van de melkveestapel ziet het er ook naar uit dat veel boeren hun schapen zullen verkopen.'

DE SP WIL DAT DIJKEMA REGELT DAT:

- ruim vóór het bereiken van het landelijk fosfaatplafond bedrijfs groei verplicht en volledig gepaard gaat met uitbreiding van grond
- de meest intensieve bedrijven bij uitbreiding ook de oppervlakte van het bedrijf volledig mee moeten laten groeien
- mestkringlopen binnen de regio gesloten worden
- er een wettelijke regeling voor weidegang van koeien komt.

COLUMN

Jola van Dijk

EERLIJK ZULLEN WE ALLES DELEN

Waarom stelt de informatie die het UWV me als WW-gerechtigde geeft over mijn recht op privacy me niet gerust? Begin ik paranoia te worden?

“Uw persoonlijke gegevens zijn veilig in de Werkmap doordat u inlogt met DigiD.” “U heeft recht op privacy. Daarom gaan wij vertrouwelijk om met uw gegevens: we geven ze niet zomaar aan anderen. Soms geven wij uw gegevens wel door. Bijvoorbeeld aan de Belastingdienst of de Sociale dienst. Maar dit doen wij alleen als dat mag volgens de wet.”

Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) waarschuwt voor Suwinet, het systeem waarmee overheidsinstanties als het UWV, de Belastingdienst en de Sociale Dienst uw en mijn persoonlijke gegevens uitwisselen. “Zonder een afdoende beveiligingsplan, zonder adequate analyse en afwikkeling van beveiligingsincidenten

en zonder volledige logging is er een onacceptabel risico dat gegevens in verkeerde handen komen.”

Jep, mijn gegevens zijn veilig want ik log in met DigiD. Hier had ik moeten stoppen met zoeken, want door m'n volgende vondst voel ik me inmiddels helemaal bespioneerd.

Syri, het Systeem Risico Indicatie, wordt door EenVandaag omschreven als een systeem dat normaal gesproken gebruikt wordt om terreurverdachten op te sporen. In het kader van fraudeaanpak bij uitkeringen blijken overheidsinstanties alle mogelijke persoonlijke gegevens aan elkaar te koppelen, zoals bijvoorbeeld hoeveel water en energie je gebruikt. In de wet is niet aangegeven welke gegevens gebruikt mogen worden, dat zou volgens verantwoordelijk minister Asscher leiden tot een eindeloze lijst. Ook het advies van het CBP om betrokkenen vooraf individueel te informeren over Syri volgt Asscher niet: ‘Personen worden in algemene zin geïnformeerd als zij (bijv.) een uitkering aanvragen.’

Wanneer dan? Met uitgebreid zoeken op de website van het UWV kom ik alleen

foto Diederik Olders

tegen dat met bestandskoppeling gecontroleerd wordt of de gegevens die ik aan het UWV doorgegeven heb juist zijn. Niet dat ik op basis van een statistische analyse twee jaar lang als risicomelding geregistreerd kan staan, door gegevens die ik zelf nooit aan het UWV verstrekt heb.

Maar, inmiddels begrijp ik waarschijnlijk waarom ik toch voldoende geïnformeerd ben. Ik heb een uitkering aangevraagd, dus ik ben een potentiële fraudeur, dus het UWV handelt niet in strijd met mijn privacy, want mijn persoonlijke gegevens worden ‘niet zomaar’ gedeeld. Ik ben niet paranoia, ik ben naïef. Ik geloof nog dat ‘eerlijk zullen we alles delen’ om solidariteit draait – en niet om persoonsgegevens.

> STEUN VOOR VOORSTELLEN SP

De afgelopen weken heeft de SP een aantal successen geboekt in de Tweede Kamer. Onder andere zorgreserves en het Juridisch Loket werden dankzij SP'ers ‘gered’.

SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten kreeg voor elkaar dat zorgreserves niet mogen worden uitgekeerd als winst. De aanpassing van de Zorgverzekeringswet maakt het onmogelijk dat reserves die zorgverzekeraars hebben opgebouwd uit de oude ziekenfondsen worden gebruikt om winst uit te keren. Volgens Leijten ligt de weg nu open om ook de huidige reserves van zorgverzekeraars te behouden voor goede zorg: ‘In 2013 maakten de zorgverzekeraars 1,4 miljard euro winst en hadden ze 9,3 miljard euro aan reserves. Deze enorme

bedragen moeten niet in de zakken van private investeerders belanden, maar moeten behouden blijven voor goede zorg of verlaging van de premies.’

Juridisch Loket blijft

Steun ook voor het voorstel van SP-Tweede Kamerlid Michiel van Nispen om de balies van het Juridisch Loket open te houden. Van Nispen: ‘Het Juridisch Loket moet open blijven in de grote steden en de gesloten vestigingen moeten heropend worden om mensen laagdrempelig van juridisch advies te voorzien.’ Eerder werden twintig locaties gesloten en dat is volgens Van Nispen onacceptabel. ‘Zo verslechtert de toegang tot het recht voor mensen met een kleine portemonnee.’

GROOTOUDERS IN DE BIJSTAND kunnen weer op hun kleinkinderen passen zonder boete te hoeven vrezzen. De Tweede Kamer heeft ingestemd met het SP-voorstel om deze **oppasboete** af te schaffen.

DE GROOTSTE THUISZORGAANBIEDER TSN ontslaat 650 medewerkers, daarnaast moeten 4300 medewerkers salaris inleveren. TSN noemt de **thuiszorg een slagveld**; SP-Kamerlid Renske Leijten roept staatssecretaris Van Rijn op in te grijpen.

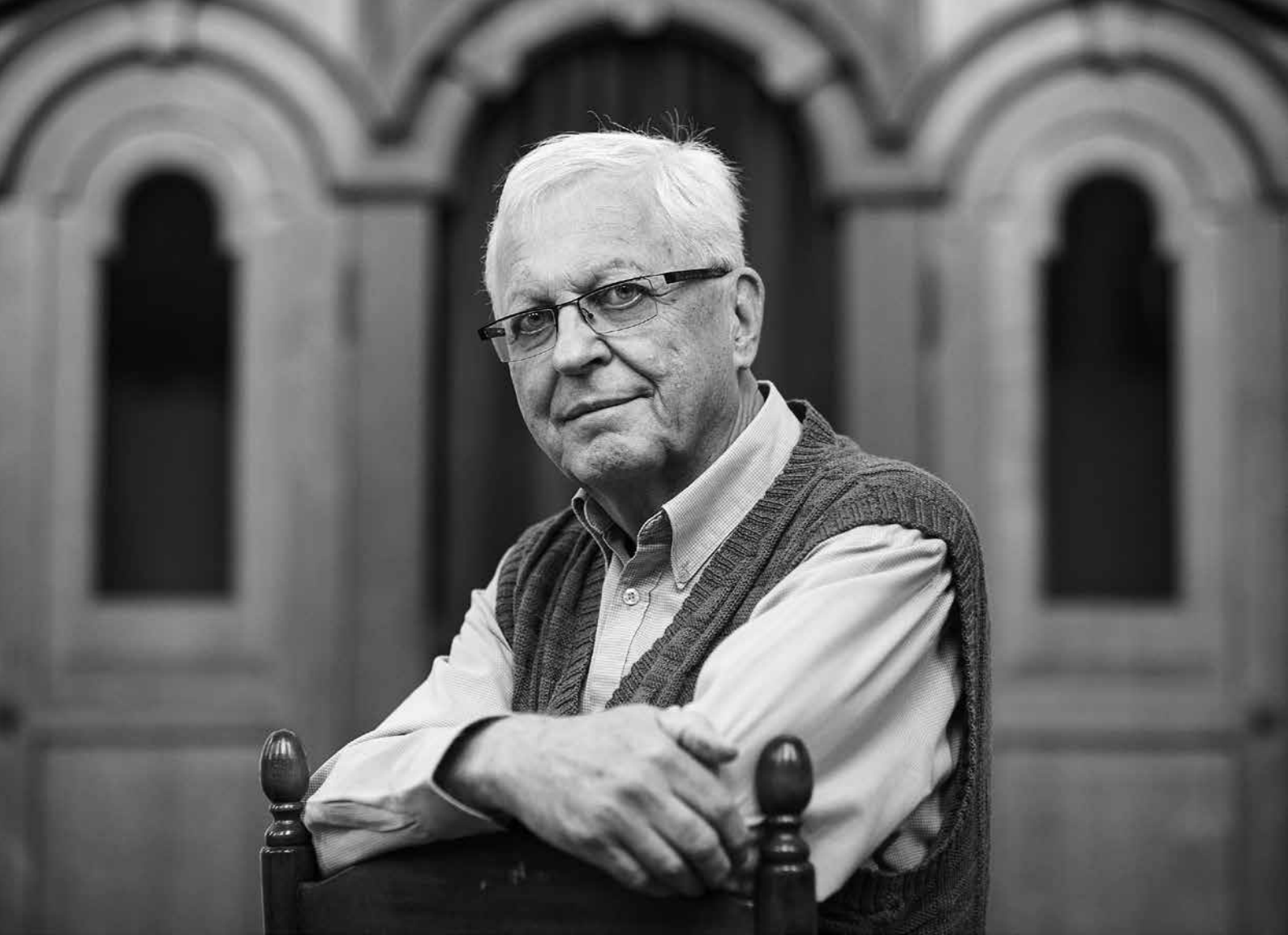
WERKEN ZONDER LOON leidt tot verdringing van bestaande banen en uitbuiting. SP-Kamerlid Sadet Karabulut eist van minister Asscher dat hij eindelijk werk maakt van het beëindigen van deze **schijnconstructie**.

FNV-VOLKSPETITIE TEGEN ZORGBEZUINIGINGEN

Op 1 mei is de FNV gestart met een volkspetitie tegen de bezuinigingen in de zorg. Binnen zes weken wil de vakbond 300.000 handtekeningen ophalen. Emile Roemer en Renske Leijten kondigden op diezelfde dag aan dat de SP deze campagne voluit steunt.

U kunt meteen al helpen door u aan te melden bij uw lokale SP-afdeling en natuurlijk door zelf te tekenen op:

FNVVOORZORG.NL

LINKSVOOR **'HET GESTREKTE BEEN IS MIJ NIET ZO EIGEN'**

Pater Jan van den Eijnden (68) woont in het klooster van de franciscanen in Megen, bij Oss. Hij is gepromoveerd theoloog, werkte onder meer in Amsterdam als pastoor en was tot 2013 algemeen overste van de franciscanen in Nederland. Sinds zijn pensionering is hij actief als vrijwilliger bij de hulpdienst van de SP Oss, in januari is hij gekozen tot afdelingsvoorzitter.

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Hoe lang ben je al lid van de SP?**

'Sinds 2012. Omdat ik vind dat de SP een aantal christelijke waarden die voor mij heel belangrijk zijn, goed politiek vertaalt. Solidariteit, gelijkwaardigheid, geen bewapening – het blijft niet bij alleen maar roepen.'

› **De SP is toch geen christelijke partij?**

'Nee, en dat wil ik er ook niet van maken. Ik ben wel vanuit gelovige inspiratie politiek actief geworden. Maar het zal bijvoorbeeld niet in me opkomen om een SP-vergadering voor te zitten in habijt. Ik ben priester, dat heb ik ook nooit verstoep, maar ik zit daar gewoon als Jan van den Eijnden die toevallig ook franciscaan is.'

› **Heb je nog verdere politieke aspiraties?**

'Nee, zeker niet op deze leeftijd. Bij de gemeenteraadsverkiezingen stond ik bewust

op een onverkiesbare plek. Ik vind het belangrijk dat jonge leden de ruimte krijgen. Ik ben trouwens ook niet zo'n debater. Eerder iemand die een uur later denkt: had ik dát nou maar gezegd. Met gestrekt been op de tegenstander afgaan is mij niet zo eigen.'

› **Wat zijn je hobby's?**

'Ik mag graag een goede historische roman lezen. Ook los ik regelmatig een cryptogram op. Vooral als ik erg moe ben, dan gaat dat het best. Ook die van de Tribune, ja. Die zijn nog best pittig.'

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**

'Assisi. Misschien klinkt dat wat obligaat, de stad van Franciscus, maar het is er echt heel mooi. De hele regio Umbrië is van zo'n landschappelijke schoonheid dat het niet moeilijk voor te stellen is dat iemand daar een heilige wordt.' ●

‘ECHT EEN TYPE DAT JE HIER VEEL ZIET’

JAN KIJKT

WIE Jan de Wit (1945), bestuurslid van het Nederlands Mijnmuseum in Heerlen en voormalig SP-Tweede Kamerlid

KIJKT Gluckauf (Bind Film, eind mei verkrijgbaar op dvd)

› Wat heb je gezien?

‘Een prachtige film, over de ontreddeering waarin sommige mensen terechtkwamen nadat hun economische basis werd weggeslagen door de mijnsluiting. Hun perspectief viel weg en er kwam niets voor in de plaats. De mijnen waren de enige werkgever van betekenis hier in de regio.’

› Het is voor jou een herkenbaar verhaal?

‘Jammer genoeg wel. Het verhaal begint met de echtscheiding van de ouders van hoofdpersoon Jeffrey. Toen ik nog als sociaal advocaat werkte, heb ik heel wat echtscheidingen gedaan. De gevolgen die zo’n echtscheiding kan hebben, zijn in deze film heel helder en indringend verbeeld.’

› Maar niet alle kinderen van gescheiden ouders belanden in de drugshandel, zoals Jeffrey, toch?

‘Het is echt niet in ieder mijnwerkersgezin of gebroken gezin zo gelopen. Maar dat neemt niet weg dat het in talloze gevallen wel is gebeurd, jammer genoeg. Bij Jeffrey waren de omstandigheden om te ontsporen optimaal. Als je een echtscheiding combineert met werkloosheid en een vader die het criminele pad opgaat, ligt de weg naar ontsporing open, bij wijze van spreken. Ik heb zoveel kinderen als Jeffrey gezien. Zachtaardige kinderen die ontsporen als gevolg van de totale ellende thuis. Ze hebben die jongen zo

treffend verbeeld; dat is echt een type dat je hier heel veel zag.’

› Zag, of ziet?

‘Ziet. Dit jaar “vieren” we dat het vijftig jaar geleden is dat het sluiten van de mijnen werd aangekondigd. Tien jaar later, op 1 januari 1975, waren alle mijnen definitief dicht. Dat er echt helemaal geen werk was, speelde vooral in de jaren zeventig en tachtig. Sindsdien is er wel wat veranderd, maar de gevolgen zijn nog steeds merkbaar en problematisch. Qua opleidingen en werkgelegenheid is de situatie hier nog steeds niet optimaal.’

› Is dat typisch Limburgs?

‘Nee, je ziet het overal in regio’s met een vrij eenzijdige economie. Als daar massaontslagen vallen en er niets voor in de plaats komt

is de ellende niet te overzien. Tegenwoordig wordt bij massaontslagen gelukkig meteen een sociaal plan gemaakt en geprobeerd mensen te herplaatsen. In Limburg is destijds wel geprobeerd om vervangende werkgelegenheid aan te trekken, maar dat is totaal mislukt.’

› Vind je deze film een aanrader?

‘Ja, absoluut. Ik heb wel gehoord dat sommige kijkers een beetje teleurgesteld waren, omdat ze een documentaire over de mijnen verwacht hadden. Dat is het niet, maar dat neemt niet weg dat het een prachtige film is. Tegen de achtergrond van het schitterende Limburgse landschap is heel indringend in beeld gebracht wat hier gebeurd is.’ ●

tekst Jola van Dijk
still Bind / Ivo de Bruin ©

OEPS, STIEKEM GEPARTICIPEERD

Ik zit wegens ziekte al meer dan 15 jaar in de Bijstand en ben ontheven van de arbeids- en reïntegratieplicht. Dankzij een therapie die me 200 euro per maand kost, gaat het echter eindelijk beter met me. Trots vertelde ik afgelopen zomer aan de Sociale Dienst dat ik inmiddels zelfs een beetje vrijwilligerswerk doe! Mijn toenmalige contactpersoon reageerde enthousiast en vol lof. Maar in maart belde mijn nieuwe contactpersoon op hoge poten op; waarom ik geen toestemming had gevraagd om vrijwilligerswerk te mogen doen! Ik mocht in m'n handen knijpen dat ze dat alsnog voor me wilde regelen en me geen boete oplegde. Dus ik, geschrokken, aan het optellen hoeveel uren ik maakte en wat denk je dat ze zegt? 'Dat is niet genoeg!' Nou weet ik het ook niet meer, hoor. En ik dacht nog wel dat ik zó goed bezig was...

Foekje Hilverda uit Leeuwarden

BED, BAD, BROOD

Hoera, Rutte en Samsom zijn eruit! Ziehier het volgende compromis: het bed wordt een hangmat, het bad een teiltje met koud water en het brood een korst genadebrood waar je je tanden op stuk bijt. Zo kan van deze humanitaire maatregel de aanzuijgende werking worden voorkomen. Vervolgens moeten al die illegale profiteurs dan zo snel mogelijk weer op transport naar Verwegistan. Zij hebben zich nu eenmaal te houden aan de uitspraak van de rechter. Maar geldt dat dan voor de Nederlandse staat niet? Zo maakte ik mee dat de advocaat van een Rwandese vluchteling alle aantijgingen van de IND had weten te weerleggen, met behulp van internationale getuigenverklaringen. Daarop sommeerde de rechtbank de IND een andere beslissing te nemen. Daarop nam de IND opnieuw het document met aantijgingen en wijzigde daarop alleen de datum.

Truus Jonker, tolk, Nijkerk

PENSIOENLEEF TJD NAAR 71 JAAR ?

Gaar Loos

DOORLOPENDE MACHTINGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
 adres : Snouckestraat 70
 postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
 land : Nederland incassant ID: NL86ZZ403462460000
 kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
 reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
 roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
 adres + huisnr : _____
 postcode : _____ woonplaats: _____
 land : _____ geboortedatum: _____
 email : _____
 telefoon : _____ mobiel: _____
 IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
 plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
 handtekening : _____

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Tribune mei 2015

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

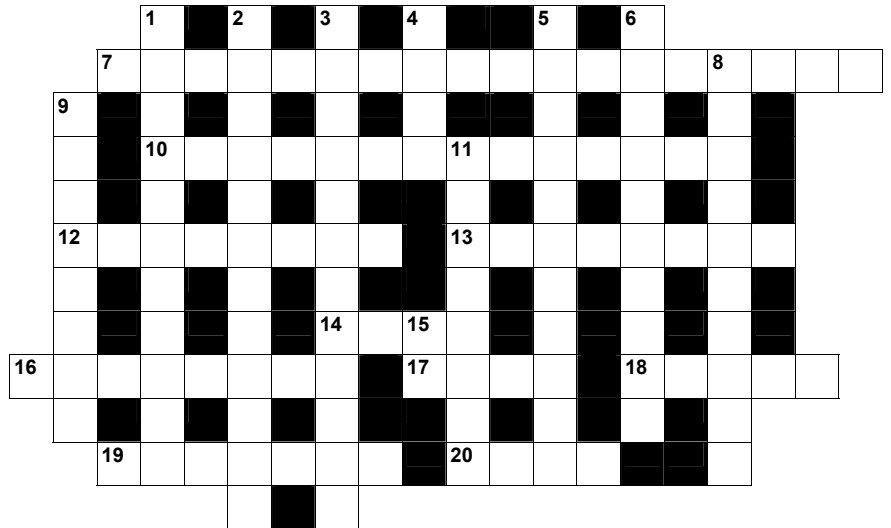
CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 7 Slechtst betaalde politicus in de EU? (18)
 10 Doel bij lange na niet geraakt? Dan voldoe je niet aan de eisen. (2,4,8 en 14) 12 Liggen ten grondslag aan bv. tinnitus, ontsteking en doofheid. (8) 13 Gekken bepalen op een gekke manier hun volgorde. (8 en 3,5) 14 Griekse berggodin schittert aan het firmament. (4) 16 Soldaat, hier is je uniform. (8) 17 Streng(e) haardracht? (4)
 18 (g)Een alternatief voor jezelf. (5)
 19 Oefenen in het bos. (7)
 20 Plek houdt zich verscholen in windrichting. (4)

Verticaal

- 1 Voor de nonnen: boot van dezelfde reder. (11)
 2 Kleding voor drankzuchtige vrouw. (12)
 3 Ziet optimaal toe op de vervanging. (12)
 4 Raamwerk voor thee (of koffie, of jenever). (4)
 5 α . (11)
 6 Bedrijfswagen voor de Nederlandse Spoorwegen? (10)

- 8 Spoorwegbeambte lijkt respect voor hiërarchie te hebben. (10)
 9 Wisseling van de wacht maakt terugbetalen mogelijk. (8)
 11 Bevel voor militair specialist. (8)
 15 Wat de gek zei. (2)

NUMMERPLAATJE

De puzzel bevat een aantal 'cellen' in een tabel, en een aantal omschrijvingen die naar getallen (ook jaartallen, tel. nummers etc.) verwijzen. Slechts een deel van alle vakjes is nodig om de puzzel op te lossen: maak de cellen van de correcte getallen zwart, en uiteindelijk zal een symbool verschijnen. Dit symbool vormt de oplossing. Omschrijvingen zijn veelal opzettelijk beperkt, en het zwartmaken van de verkeerde cellen zal het nóg lastiger maken. Veel plezier!

≠	2015	50	75	100	150	K-9	O.o	≤
2TB	GB	AD2	€	¥	5/5	0.4	0.14	>2
1GB	4G	5G	2020	F5	FC	F1	F16	<55
14 024	508 v. Chr.	1945	7,7	1.3"	20 cm	F12	1568- 1648	1609- 1621
S5	1-3-1	T50	A50	B-2	008	21bis	92x6	£
.....	1989	1972	10	144	9.81 m/s ²	300	1296	10 ¹⁰⁰

Omschrijvingen

Democratische Griekse polis.
 Moord bij Muider slot.
 Save Our Souls.
 Nederlandse Opstand.
 Googol.

Tot 1956 niet de eerste van de twee kamers.
 G.
 Afvalbeheersing, ondertekend.
 Dozijntje dozijnen.

Penny wise, ... foolish.
 Europa, lief & leed.
 ABOHZIS score spoort niet.
 700 miljoen opzij voor sneller mobiel.

Yes, Prime Minister.
 Help, mijn ramen doen het niet!
 Het kraakte nationaal bij Aktie'70.
 Max Bowlen.
 Van KPN/ML naar Socialistiese Partij.

OPLOSSINGEN APRIL 2015

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 5) Straattuig 7) Gevarengeld 10) Onno 11) Kloostermop 14) Onbeleefdheid 15) Reserveband 17) Ledenbestand 18) Brildrager.

Verticaal

- 1) Uitgaansgelegenheid 2) Autogram 3) Madeliefjes 4) Huilpop 6) Geloofsbekentenis 8) Bakboord 9) Inluiden 12) Adelborsten 13) Oefenbaan 16) Vakblad.

ANAGRAAF

- Anagrammen 1) Zaltbommel 2) Veenendaal 3) Bunschoten 4) Moordrecht 5) Ruinerwold 6) Opsterland.

Eindoplossing DORPEN.

De winnaar van april is Alet van Zutphen uit Sint Maarten.

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 27 mei 2015 naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB

Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

